

1.6. vj,
15,20h

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA**

Zagreb, lipanj 2009.

PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju kazne zatvora sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. i članku 25. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

**II. OCJENA STANJA I PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM
TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA NASTUPITI**

1. Prikaz stanja i ocjena stanja glede normativnog uređenja

Zakon o izvršavanju kazne zatvora s izmjenama i dopunama u primjeni je od 1. srpnja 2001. godine. Nakon njegovog donošenja, doneseni su novi Zakon o kaznenom postupku i Obiteljski zakon s kojima je potrebno Zakon o izvršavanju kazne zatvora uskladiti.

Zakon o izvršavanju kazne zatvora ne propisuje poslove koje će uredi za probaciju obavljati u odnosu na zatvorenika za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, osuđenika tijekom prekida izdržavanja kazne kao ni osuđenika na uvjetnom otpustu. Nije propisana mogućnost provođenja elektronskog nadzora nad uvjetno otpuštenim osuđenikom niti propisuje instituciju koja bi organizirano provodila nadzor nad osuđenikom tijekom uvjetnog otpusta i zatvorenikom tijekom korištenja pogodnosti izlaska, pa je u navedenom potrebno uskladiti Zakon o izvršavanju kazne zatvora s pravnom stečevinom Europske unije.

U zatvorima se izvršava istražni zatvor i kazna zatvora, stoga zatvorenici kojima je određen istražni zatvor, kao i zatvorenici na izdržavanju kazne zatvora, mogu ugrožavati red i sigurnost te ugrožavati život i zdravlje ljudi u zatvoru. Zakonom o kaznenom postupku propisano je da se pri izvršavanju istražnog zatvora prema zatvorenicima kojima je određen istražni zatvor smiju primijeniti prisilna sredstva samo pod zakonom određenim uvjetima i na propisan način, te da zatvorenikova prava i slobode mogu biti ograničena samo u mjeri da se ostvari svrha radi koje je određen istražni zatvor, spriječi bijeg zatvorenika i počinjenje kaznenog djela te otkloni opasnost po život i zdravlje ljudi, ali ne propisuje ta sredstva i način njihove primjene. Radi zaštite života i zdravlja zatvorenika i službenika te smanjenja ozljeda prilikom primjene sredstava prisile potrebno je propisati nova sredstva prisile blaža od dosada propisanih koje ne ugrožavaju život i zdravlje zatvorenika i imaju veću učinkovitost.

Zaštita prava zatvorenika u nadležnosti je suca izvršenja, a ostvaruje se podnošenjem žalbe na odluku upravitelja ili postupak službenika. Zatvorenik osim žalbe može podnositi i pritužbu iz čijeg sadržaja može biti razvidno kršenje njegovih prava. Postupanje po pritužbi važećim Zakonom nije propisano kao u slučaju podnošenja žalbe pa postoje poteškoće u ostvarivanju pravne zaštite kod podnošenja pritužbe.

Zakonom nisu propisani stručni kriteriji u odnosu na donošenje odluke: u kojoj će kaznionici, odnosno zatvoru zatvorenik nastaviti izdržavati kaznu zatvora nakon obavljen

psihosocijalne dijagnostike u Zatvoru u Zagrebu; o premještanju zatvorenika u blaže uvjete izvršavanja i o uvjetnom otpustu. Povjerenstvo za uvjetni otpust imenuje ministar pravosuđa. Predsjednik povjerenstva službenik je Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav. Povjerenstvo odlučuje o prestanku izvršavanja kazne zatvora, odnosno izvršavanja sudske presude što bi trebalo biti u nadležnosti sudbene vlasti.

Važećim Zakonom nije propisano obavještanje žrtve teških kaznenih djela s elementima nasilja o otpuštanju zatvorenika počinitelja kaznenog djela što je u zakonodavstvima država članica Europske unije propisano.

2. Osnovna pitanja koja se žele urediti Zakonom te posljedice koje će donošenjem Zakona nastupiti

U postupku usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije nužno je u Zakonu o izvršavanju kazne zatvora predvidjeti poslove koje službenici probacije obavljaju u svezi s izvršavanjem kazne zatvora, propisati nadzor uvjetno otpuštenih osuđenika i zatvorenika na korištenju pogodnosti izlazaka te obavještanje žrtve kaznenog djela s elementom nasilja o otpuštanju počinitelja s izdržavanja kazne zatvora. Propisivanjem obavješćivanja žrtve postiže se usklađivanje ovoga Zakona s Okvirnom odlukom vijeća od 15. ožujka 2001. godine o položaju žrtava u kaznenom postupku te ujedno implementira strategija utvrđena Nacionalnim programom u odnosu na žrtve kaznenih djela.

Izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju kazne zatvora postiže se usklađivanje ovoga Zakona sa Zakonom o kaznenom postupku i Obiteljskim zakonom.

Budući da sredstva prisile koja se primjenjuju prema zatvorenicima moraju biti određena zakonom, kao i posebne mjere održavanja reda i sigurnosti, potrebno je isto propisati u ovom Zakonu i u odnosu na zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora i zatvorenika kojem je određen istražni zatvor.

O zaštiti prava zatvorenika odlučuje sudac izvršenja, pa je stoga potrebno propisati da se s pritužbom u kojoj se zatvorenika poziva na povredu prava, treba postupiti na jednak način kao sa žalbom zatvorenika koja se dostavlja na odluku sucu izvršenja. Na taj način jača se institut pravne zaštite zatvorenika i uloga suca izvršenja u zaštiti prava zatvorenika.

Zakonom je potrebno propisati donošenje stručnih kriterija za odlučivanje o kaznionici odnosno zatvoru u koji će se zatvorenik uputiti na izdržavanje kazne zatvora, za premještanje u blaže uvjete izvršavanja te za odlučivanje o uvjetnom otpustu. Budući da se odlukom o uvjetnom otpustu zadire u izvršavanje sudske odluke, Povjerenstvom za uvjetni otpust treba predsjedati sudac prema prijedlogu predsjednika Vrhovnog suda. Također je potrebno propisati mogućnost elektronskog nadzora nad uvjetno otpuštenim osuđenikom po njegovom prethodno pisanom pristanku, ukoliko je takav nadzor Povjerenstvo utvrdilo potrebnim.

Procijenjena je potreba propisivanja postupnosti kod odobravanja pogodnosti kao i da se pogodnost izlaska neće odobriti onom zatvoreniku koji u drugom kaznenom postupku ima određen istražni zatvor, što predstavlja usklađivanje s pravnim stajalištem Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju kazne zatvora nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku s obzirom da se radi o propisu kojim se usklađuje zakonodavstvo Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

Članak 1.

U Zakonu o izvršavanju kazne zatvora («Narodne novine», broj: 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. – pročišćeni tekst, 76/07. i 27/08.) u članku 4. stavku 2. i u cijelom tekstu Zakona riječ: «prিতvorenik» zamjenjuje se riječima: «zatvorenik kojemu je određen istražni zatvor» u odgovarajućem rodu, broju i padežu.

Članak 2.

U članku 8. točka 1) mijenja se i glasi:

«Zatvorenik (zatvorenica) kojemu je određen istražni zatvor je osoba kojoj je odlukom suda određen istražni zatvor.».

Točka 4. briše se.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 4.

U točki 4. riječi: «četvrtog stupnja» zamjenjuju se riječima: «trećeg stupnja».

Članak 3.

U članku 11. stavku 6. i u cijelom tekstu Zakona riječ: «prিতvor» zamjenjuje se riječima: «istražni zatvor» u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 4.

U članku 14. stavku 1. točki 6. iza riječi: «svojih prava» dodaju se riječi: «propisanih ovim Zakonom.».

Članak 5.

U članku 15. stavku 2. u prvoj rečenici riječi: «sucu izvršenja» brišu se, u drugoj rečenici riječi: «sucu izvršenja ili» brišu se.

U stavku 4. riječi: «ili sudac izvršenja» brišu se.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

«(5) Ukoliko zatvorenik podnese pritužbu sucu izvršenja, pritužba će se smatrati zahtjevom za sudsku zaštitu iz članka 17. ovoga Zakona.».

Članak 6.

Članak 17. mijenja se i glasi:

«(1) Zatvorenik može podnijeti zahtjev za sudsku zaštitu sucu izvršenja protiv postupka ili odluke kojom se zatvorenika nezakonito prikraćuje ili ograničava u nekom pravu iz ovoga Zakona.

(2) Sudac izvršenja će rješenjem odbiti zahtjev za sudsku zaštitu ako utvrdi da nije osnovan. Ako utvrdi zahtjev osnovanim, sudac izvršenja će rješenjem narediti otklanjanje nezakonitog prikraćivanja ili ograničavanja zatvorenika u pravu. Ako otklanjanje nezakonitosti nije moguće, sudac izvršenja rješenjem će nezakonitost utvrditi i zabraniti njezino ponavljanje.

(3) Protiv odluke suca izvršenja iz stavka 1. ovoga članka žalbu mogu podnijeti zatvorenik i kaznionica, odnosno zatvor.».

Članak 7.

U članku 30. stavi 3., 4., 5. i 6. mijenjaju se i glase:

«(3) Ovlaštenoj službenoj osobi koja je odlukom nadležne zdravstvene komisije iz članka 31. stavka 11. ovoga Zakona proglašena nesposobnom za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe rješenjem će se:

1) utvrditi prestanak ovlaštenja ovlaštene službene osobe,

2) utvrditi da zadržava plaću i druga prava koja je ostvarivala kao ovlaštena službena osoba,

3) u roku od 30 dana uputiti na ocjenu preostale radne sposobnosti.

(4) Ako je službeniku iz stavka 3. ovoga članka utvrđena preostala radna sposobnost, rasporedit će se na radno mjesto u skladu sa stručnom spremom i strukom koju ima, ako je takav raspored moguć. Prava iz stavka 3. točke 2) ovoga članka službenik zadržava do konačnosti rješenja o rasporedu na radno mjesto.

(5) Ako je utvrđeno da službenik nema preostale radne sposobnosti ili raspored službenika prema stavku 4. ovoga članka nije moguć, a službenik je do konačnosti rješenja o utvrđivanju preostale radne sposobnosti stekao uvjete za mirovinu, prestaje mu državna služba s danom stjecanja uvjeta za mirovinu, a do tada službenik zadržava prava iz stavka 3. točke 2) ovoga članka do konačnosti rješenja o prestanku državne službe zbog ostvarivanja prava na mirovinu.

(6) Ako službenik ima preostalu radnu sposobnost ali ga nije moguće rasporediti na radno mjesto u skladu sa stručnom spremom i strukom koju ima, ili ako službenik nema preostalu radnu sposobnost a nije stekao uvjete za mirovinu, prava iz stavka 3. točke 2) ovoga članka službenik zadržava do konačnosti odluke o preostaloj radnoj sposobnosti, s kojim danom mu prestaje državna služba.»

Članak 8.

U članku 31. stavku 9. iza riječi: «ili zatvor» stavlja se točka, a riječi: «do tri mjeseca, a uz njegovu suglasnost do šest mjeseci u tijeku kalendarske godine», brišu se. Iza točke dodaju se nove rečenice koje glase: «Privremeni premještaj na rad u drugu kaznionicu ili zatvor ne smatra se privremenim premještajem na radno mjesto. Žalba protiv rješenja o privremenom premještaju na rad ne zadržava izvršenje rješenja.»

Članak 9.

U članku 44. stavku 2. u drugoj rečenici riječi: «koje se odnose na odlučivanje o žalbi na sjednici vijeća», brišu se.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

«(3) U postupku prvog stupnja stranka je osuđenik, odnosno zatvorenik, u postupku prekida izdržavanja kazne zatvora stranke su zatvorenik i državni odvjetnik, dok su u postupku drugog stupnja stranke zatvorenik i kaznionica, odnosno zatvor.»

Članak 10.

U članku 46. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Protiv rješenja suca izvršenja u prvom stupnju žalbu mogu podnijeti stranke iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona, opunomoćenik osuđenika, odnosno zatvorenika i član obitelji osuđenika, odnosno zatvorenika iz članka 8. točke 5. ovoga Zakona uz suglasnost osuđenika, odnosno zatvorenika u roku od tri dana od dostave rješenja. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.»

Članak 11.

U članku 49. stavku 2. točka na kraju druge rečenice zamjenjuje se zarezom i dodaju se riječi: «u skladu s okvirnim mjerilima za upućivanje i razvrstavanje zatvorenika na izdržavanju kazne zatvora koje donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.»

Članak 12.

U članku 50. stavak 5. mijenja se i glasi:

«(5) Rješenje o upućivanju sadrži: osobne podatke o osuđeniku kojeg se upućuje, podatke o pravomoćnoj i izvršnoj presudi na temelju koje se upućuje, kaznionicu ili zatvor u koji se upućuje i uputu o pravnom lijeku. Žalba protiv rješenja o upućivanju zadržava izvršenje rješenja.»

Iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. i 7. koji glase:

«(6) Rješenje kojim se osuđenika upućuje na izdržavanje kazne zatvora sa slobode, treba sadržavati i dan, mjesec i godinu kada se mora javiti na izdržavanje kazne.

(7) Rješenje o upućivanju iz stavka 5. i 6. ovoga članka dostavit će se nakon pravomoćnosti kaznionici, odnosno zatvoru.»

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 8. i 9.

Članak 13.

U članku 51. stavku 1. iza riječi: «izvatka iz kaznene evidencije» dodaju se riječi: «podataka o tome je li u kaznenom postupku izuzet biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke analize».

Članak 14.

Članak 53. mijenja se i glasi:

«(1) Zatvorenik kojemu je određen istražni zatvor može podnijeti zahtjev za upućivanje na izdržavanje kazne prije pravomoćnosti presude izjavom na zapisnik. Odluku o zahtjevu donijet će sudac pojedinac ili predsjednik vijeća koji je donio presudu u prvom stupnju. Prilikom davanja izjave na zapisnik zatvorenika kojemu je određen istražni zatvor upozorit će se da će u kaznionici, odnosno zatvoru u pravima i obvezama biti izjednačen sa zatvorenicima koji izdržavaju kaznu zatvora.

(2) Predsjednik vijeća koje je donijelo odluku u prvom stupnju prilikom odlučivanja o zahtjevu uzet će u obzir razmjer između vremena provedenog u istražnom zatvoru i duljini izrečene kazne zatvora, te procjenu potrebe nazočnosti zatvorenika kojemu je određen istražni zatvor na sudu.

(3) Pravomoćno rješenje o upućivanju na izdržavanje kazne prije pravomoćnosti presude zajedno s pismenima iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona predsjednik vijeća koji je donio presudu u prvom stupnju dostavit će sucu izvršenja prema sjedištu zatvora u kojem se zatvorenik kojemu je određen istražni zatvor nalazi.

(4) Izdržavanje kazne zatvora na temelju rješenja iz stavka 3. ovoga članka može trajati najdulje do isteka roka za istražni zatvor propisanog Zakonom o kaznenom postupku.»

Članak 15.

U članku 54. stavku 1. prva rečenica mijenja se i glasi: «Sudac izvršenja na molbu osuđenika, opunomoćenika osuđenika ili uz njegovu suglasnost i članova njegove obitelji iz članka 8. točke 5. ovoga Zakona, može donijeti rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora.»

U stavku 5. iza riječi: «dvadeset mjeseci» umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: «osim iz razloga iz stavka 3. točke 1. ovoga Zakona.»

Članak 16.

U članku 59. dodaju se stavci 2., 3. i 4. koji glase:

«(2) Ako je zatvorenik osuđen za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora od najmanje 6 mjeseci te ako mu tijekom kaznenog postupka u skladu s odredbama Zakona o kaznenom postupku nije izuzet biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke

analize, zatvoreniku će se uz uzimanje posebnih osobnih podataka iz stavka 1. ovoga članka izuzeti i biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke analize.

(3) Izuzimanje uzoraka iz stavka 2. ovoga članka dopušteno je bez privole zatvorenika.

(4) Način uzimanja uzoraka biološkog materijala iz stavka 2. ovoga članka, pohrana, obrada, čuvanje te nadzor nad pohranom, obradom i čuvanjem, vrijeme čuvanja podataka dobivenih obavljanjem molekularno-genetičke analize kao i uvjete brisanja podataka obavlja se u skladu s pravilnikom iz članka 327. stavka 7. Zakona o kaznenom postupku.».

Članak 17.

U članku 69. stavku 5. točka na kraju rečenice briše se i dodaju riječi: «za zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora do pet godina, a svakih šest mjeseci za zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora dulju od pet godina.».

Članak 18.

Naziv članka 75. mijenja se i glasi: «SMJEŠTAJ ZATVORENIKA-OSOBA S INVALIDITETOM».

U članku 75. riječi: «Zatvorenicima tjelesnim invalidima» zamjenjuju se riječima: «Zatvorenicima-osobama s invaliditetom».

Članak 19.

U članku 87. stavak 3. mijenja se i glasi:

«(3) Poslodavac kod kojeg je zatvoreniku odobren nastavak rada obavijestit će kaznionicu, odnosno zatvor o povredi obveza iz rada, izmjeni ugovora o radu i otkazu ugovora o radu.».

Članak 20.

U članku 107. stavak 2. mijenja se i glasi:

«(2) Ako se nalazom liječnika specijaliste utvrdi da nema bolesti ili nema novih spoznaja o bolesti, troškove snosi zatvorenik.».

Članak 21.

U članku 111. stavku 5. u prvoj rečenici riječi: «centra za socijalnu skrb» zamjenjuju se riječima: «nadležnog tijela».

Članak 22.

U članku 121. stavku 2. točka na kraju rečenice riše se, stavlja se zarez i dodaju riječi: «sprječavanje počinjenja kaznenog djela i otkrivanje počinitelja kaznenog djela.».

Iza prve rečenice dodaju se nove rečenice koje glase: «Na zahtjev suda ili drugog tijela državne vlasti, za potrebe vođenja postupka pred tim tijelom, Središnji ured Uprave za zatvorski sustav dostavit će podatke o zatvoreniku koji su potrebni za vođenje tog postupka. Pravnim ili fizičkim osobama dostavit će se podatak o kaznionici ili zatvoru u kojem se zatvorenik nalazi ako dokažu pravni interes za tim podacima.».

Stavak 7. briše se, a dosadašnji stavci 8., 9. i 10. postaju stavci 7., 8. i 9.

Članak 23.

U članku 126. stavku 1. riječ: «najmanje», briše se, a točka na kraju rečenice briše se i dodaju riječi: «od članova obitelji, a po odobrenju upravitelja i druge osobe.».

U stavku 4. iza riječi: «stavkom» dodaju se riječi: «2. i».

Članak 24.

U članku 130. u stavku 1. iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

«10) korištenje godišnjeg odmora ili dijela godišnjeg odmora u poluotvorenom ili otvorenom odjelu kaznionice, odnosno zatvora,».

Dosadašnja točka 10. postaje točka 11.

U stavku 2. točka 4. mijenja se i glasi:

«4) izlazak radi izvršavanja posebnog programa koji se provodi u zajednici,».

U točki 5. iza riječi: «zatvor» dodaju se riječi: «ili drugo mjesto u skladu s kućnim redom».

U točki 6. iza riječi: «zatvor» dodaju se riječi: «ili drugo mjesto u skladu s kućnim redom».

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

«(4) Na zahtjev kaznionice, odnosno zatvora prije odobravanja pogodnosti iz stavka 1. točke 10. i 11. i stavka 2. točke 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka, nadležni ured za probaciju dostavit će izvješće u skladu sa zakonom koji propisuje poslove probacije.».

Članak 25.

Članak 131. mijenja se i glasi:

«(1) Pogodnost izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora može se odobriti zatvoreniku koji izdržava:

1) kaznu zatvora do jedne godine u skladu sa stručnom procjenom službenika kaznionice, odnosno zatvora i uspješnosti u provedbi pojedinačnog programa izvršavanja, neovisno o izdržanom dijelu pravomoćno izrečene kazne zatvora,

2) kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine do deset gođina, nakon izdržane jedne trećine pravomoćno izrečene kazne zatvora,

3) kaznu zatvora u trajanju duljem od deset do dvadeset godina nakon izdržane jedne polovice pravomoćno izrečene kazne,

4) kaznu dugotrajnog zatvora nakon izdržane dvije trećine pravomoćno izrečene kazne.

(2) Pogodnost izlaska iz poluotvorene i otvorene kaznionice može se odobriti neovisno o izdržanom dijelu pravomoćno izrečene kazne u skladu sa stručnom procjenom službenika kaznionice i uspješnosti u provedbi pojedinačnog programa izvršavanja.

(3) Prilikom odobravanja pogodnosti izlaska mogu se zatražiti podaci od centra za socijalnu skrb, drugih tijela i institucija te policijske uprave, čiji podaci mogu biti od utjecaja kod odlučivanja o odobravanju pogodnosti izlaska.

(4) Prilikom odlučivanja o odobravanju pogodnosti izlaska zatvoreniku koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela iz nadležnosti tijela za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ili je ranije osuđivan radi tih djela ili protiv kojega je u tijeku kazneni postupak zbog kaznenog djela iz nadležnosti tijela za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, zatražit će se mišljenje od nadležnog centra za socijalnu skrb, a od nadležnog policijskog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta mišljenje i sigurnosna procjena.

(5) Za zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela za koje se u kaznenom postupku mogu odrediti mjere kojima se privremeno ograničavaju ustavna prava građana ili koji je osuđivan ili protiv kojega je u tijeku kazneni postupak zbog takvog kaznenog djela, a koja nisu u nadležnosti tijela za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, zatražit će se mišljenje od nadležnog centra za socijalnu skrb i policijske uprave, a koja mišljenja mogu biti relevantna za donošenje odluke o odobravanju pogodnosti izlaska.

(6) Pogodnosti izlaska nije dopušteno odobriti zatvoreniku kojemu je u drugom kaznenom postupku određen istražni zatvor.

(7) Pogodnosti izlaska ne mogu se koristiti izvan područja Republike Hrvatske.».

Članak 26.

U članku 132. stavku 1. riječi: «rješenjem odlučuje upravitelj» zamjenjuju se riječima: «upravitelj donosi odluku».

U stavku 3. iza riječi: «nadzora», dodaju se riječi: «službenika probacije». Iza prve rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi: «Upravitelj će odluku o odobrenoj pogodnosti, potrebi nadzora i obvezi ispunjavanja obveza utvrđenih pojedinačnim programom izvršavanja dostaviti nadležnom uredu za probaciju.».

U stavku 4. iza riječi: «stavka 4.» dodaju se riječi: «i 5.».

Članak 27.

U članku 134. stavku 4. iza riječi: «Pregled» dodaju se riječi: «usne šupljine može obaviti ovlaštena službena osoba kaznionice, odnosno zatvora, a pregled».

Članak 28.

U članku 135. stavku 1. iza riječi: «ugrožava red i sigurnost» dodaju se riječi: «ili prijeti ugrožavanju reda i sigurnosti».

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

«(4) Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti iz stavka 2. točke 1., 2., 3., 4. i 6. mogu se provoditi i prema zatvoreniku kojemu je određen istražni zatvor pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka. O provođenju mjere upravitelj će izvijestiti sud koji je odredio istražni zatvor.».

Članak 29.

U članku 136. stavku 3. zarez iza broja: «6.» briše se i dodaje riječi «i», a riječi: «i 8.», brišu se.

Članak 30.

U članku 141. stavku 2. riječi: «Prisila se može» zamjenjuju se riječima: «Sredstva prisile mogu se».

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

«(5) Sredstava prisile mogu se primijeniti i prema zatvoreniku kojemu je određen istražni zatvor pod uvjetima iz ovoga članka. O primjeni sredstava prisile upravitelj će izvijestiti sud koji je odredio istražni zatvor.».

Članak 31.

U članku 142. stavku 1. iza točke 2. dodaju se nove točke 3. i 4. koje glase:

«3) raspršivač s dozvoljenim neškodljivim tvarima,

4) električni paralizator,».

Dosadašnje točke 3., 4. i 5. postaju točke 5., 6. i 7.

U stavku 5. riječi: «točke 1., 2., 3., 4. i 5.», brišu se.

U stavku 6. riječi: «točke 3. i 4.» zamjenjuju se riječima: «5. i 6.».

U stavku 7. riječi: «točke 5.» zamjenjuju se riječima: «točke 7.».

U stavku 9. iza broja «4.» riječ: «i» briše se, stavlja se zarez a iza broja «5.» stavlja se zarez i dodaju riječi: «6. i 7.».

Članak 32.

U članku 145. stavku 3. točki 6. zarez iza riječi: «opasne stvari» briše se i dodaju riječi: «ili prijenosnog uređaja za snimanje i komuniciranje,».

Iza točke 27. točka na kraju rečenice zamjenjuje se zarezom i dodaje točka 28. koja glasi:

«28) nepoštivanje uvjeta ili neizvršavanje obveza tijekom izlaska.».

Članak 33.

Članak 153. mijenja se i glasi:

«(1) Zatvorenika se premješta u blaže uvjete izdržavanja kazne zatvora u skladu s mjerilima iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Prije podnošenja prijedloga za premještaj zatvorenika u blaže uvjete, upravitelj može zatražiti mišljenje službenika probacije.

(3) Upravitelj obvezno razmatra mogućnost premještaja zatvorenika u blaže uvjete nakon izdržane pola izrečene kazne, a nakon toga svakih šest mjeseci.».

Članak 34.

U članku 155. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

«(3) Neovisno o razlozima za prekid izdržavanja kazne iz stavka 2. točke 2., 3. i 4. ovoga članka, zatvoreniku se neće odobriti prekid u slučaju postojanja rizika zlorabe boravka na slobodi.».

Članak 35.

U članku 156. stavku 3. prva rečenica mijenja se i glasi: «Prije donošenja rješenja o prekidu, sudac izvršenja pribavit će od kaznionice, odnosno zatvora izvješće o tijeku izvršavanja kazne, te izvješće ureda za probaciju u skladu sa zakonom koji propisuje probacijske poslove.».

U stavku 4. iza riječi: «policijskoj postaji» dodaju se riječi: «i uredu za probaciju».

U stavku 5. u prvoj rečenici iza riječi: «policijskoj postaji» dodaju se riječi: «ili uredu za probaciju», a u drugoj rečenici iza riječi: «policijska postaja» dodaju se riječi: «te ured za probaciju», a riječi: «obvezna je» zamjenjuju se riječima: «obvezni su».

U stavku 8. iza riječi: «odnosno postaja» dodaju se riječi: «te ured za probaciju».

Članak 36.

U članku 158. stavku 1. iza riječi: «opunomoćenik» stavlja se zarez i dodaju riječi: «a uz suglasnost zatvorenika».

Stavak 3. mijenja se i glasi:

«(3) Ako je molba odbijena, nova molba može se podnijeti nakon godine dana od podnošenja prethodne.».

Članak 37.

U članku 159. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) O molbi, odnosno prijedlogu za uvjetni otpust odlučuje povjerenstvo koje se sastoji od predsjednika i četiri člana. Povjerenstvo imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa i to dva člana iz reda sudaca koje predlaže predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske od kojih je jedan predsjednik povjerenstva, jednog člana iz Državnog odvjetništva Republike Hrvatske kojeg predlaže Glavni državni odvjetnik, suca izvršenja prema mjestu izvršavanja kazne zatvora, te jednog člana iz Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav. Predsjednik i članovi povjerenstva imaju zamjenike koje imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa na način određen za imenovanje članova povjerenstva.».

Stavak 3. mijenja se i glasi:

«(3) Prije donošenja odluke o uvjetnom otpustu Povjerenstvo će pregledati osobnik, mišljenje kaznionice, odnosno zatvora, mišljenje centra za socijalnu skrb i izvješće ureda za probaciju ako su pribavljeni te preslušati zatvorenika.».

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

«(5) Osuđenika se za vrijeme uvjetnog otpusta može elektronski nadzirati. Prije donošenja odluke o uvjetnom otpustu Povjerenstvo može uvjetovati uvjetno otpuštanje pisanim pristankom zatvorenika na elektronski nadzor.».

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

U stavku 6. iza riječi: «isteka kazne» dodaju se riječi: «zbog urednog tijeka izdržavanja kazne».

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

«(7) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom vrstu, tehničke standarde i način provođenja elektronskog nadzora.».

Članak 38.

U članku 160. stavku 1. iza točke 1. dodaju se nove točke 2., 3. i 4. koje glase:

«2) nastavak tretmana liječenja ovisnosti u zdravstvenoj ustanovi ili drugog organiziranog oblika provođenja tretmana odvikavanja u terapijskoj zajednici, ustanovi ili drugoj pravnoj osobi koja provodi terapijski program,

3) nastavak obrazovanja,

4) javljanje uredu za probaciju,».

Dosadašnje točke: 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8. postaju točke: 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11.

U stavku 2. iza riječi: «sucu izvršenja prema mjestu u koje se otpušta», riječ: «i» briše se, stavlja se zarez i dodaju riječi: «uredu za probaciju prema mjestu u koje se otpušta, tijelu koje provodi elektronski nadzor ako je takav nadzor rješenjem o uvjetnom otpustu određen te sucu izvršenja».

Članak 39.

U članku 161. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Sudac izvršenja nadležan prema mjestu u koje je osuđenik uvjetno otpušten pribavlja obavijesti od ureda za probaciju i centra za socijalnu skrb te samog osuđenika o izvršavanju obveza određenih rješenjem o uvjetnom otpustu i njegovoj integraciji u zajednicu.».

U stavku 2. druga rečenica briše se.

Članak 40.

U članku 162. stavku 1. točka na kraju rečenice briše se i dodaju se riječi: «ili krši obvezu provođenja elektronskog nadzora.».

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

«(5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će pobliže urediti način rada Povjerenstva za uvjetni otpust, propisati okvirna mjerila za odobravanje uvjetnog otpusta, opoziva rješenja o uvjetnom otpustu i načina provođenja nadzora nad uvjetno otpuštenim osuđenikom.».

Članak 41.

U članku 164. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

«(3) Na zahtjev kaznionice, odnosno zatvora ured za probaciju obaviti će poslove pripreme prihvata zatvorenika poslije otpusta u skladu sa zakonom koji propisuje poslove probacije.

(4) Kaznionica, odnosno zatvor će prije otpusta zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv života i tijela ili kaznenog djela s elementima nasilja, obavijestiti ured za probaciju radi obavješćivanja žrtve ili oštećenika ili njihove obitelji.».

Stavak 5. briše se.

Članak 42.

U članku 165. stavak 3. briše se.

Članak 43.

Iza članka 174. dodaje se novi članak 174 a. koji glasi:

«Zatvorenicima osuđenima za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje 6 mjeseci, a koji se u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona nalaze na izdržavanju kazne zatvora, u roku od 90 dana izuzet će se biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke analize.».

Članak 44.

(1) Pravilnik iz članka 37. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnik iz članka 40. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 45.

Do stupanja na snagu zakona koji propisuje poslove probacije, o otpustu zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv života i tijela ili kaznenog djela s elementima nasilja, kaznionice i zatvori obavještavat će žrtve ili oštećenika ili njihove obitelji.

Članak 46.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u «Narodnim novinama», osim odredbi članka 24., 26., 33., 35., 37., 38., 39., 41. i 46. koji stupaju na snagu danom stupanja na snagu zakona koji propisuje poslove probacije.

Obrazloženje uz članke

Uz članak 1., 2., 3., 10. i 15.

Izmjena u članku 4. stavku 2. kao i u cijelom tekstu Zakona predlaže se zbog usklađivanja ovoga Zakona sa Zakonom o kaznenom postupku («Narodne novine», broj: 152/08.) u odnosu na naziv zatvorenika kojem je određen istražni zatvor.

U članku 8. predlaže se brisanje točke 4. kao suvišne, jer je naziv zatvorenika određen točkama 1. i 3. ovoga članka.

Izmjena u članku 8., 46. i 54. Zakona predlaže se radi usklađivanja pojma članova obitelji zatvorenika propisanih ovim Zakonom na način kako je propisan člankom 89. točkom 30. Kaznenog zakona koji propisuje tko su članovi obitelji okrivljenika.

Uz članak 4.

Predlaže se dopuniti članak 14. u stavku 1. točki 6. Zakona na način što se određuje da zatvorenik ima pravo na stručnu pomoć i pravno sredstvo za zaštitu svojih prava tijekom izdržavanja kazne zatvora u odnosu na prava koja su propisana ovim Zakonom.

Uz članak 5.

Izmjena članka 15. dodavanjem novog stavka predlaže se radi cjelovitije sudske zaštite prava zatvorenika na način da se s pritužbom koju je zatvorenik podnio sucu izvršenja ima postupiti kao sa zahtjevom za sudsku zaštitu.

Uz članak 6.

Izmjena članka 17. Zakona predlaže se radi preciznijeg propisivanja prava zatvorenika na sudsku zaštitu protiv svakog postupka ili odluke kojim je nezakonito prikraćen ili ograničen u nekom pravu iz ovoga Zakona. Također se propisuje mogućnost žalbe na odluku suca izvršenja, koju mogu podnijeti zatvorenik i kaznionica, odnosno zatvor.

Uz članak 7.

Izmjena stavaka 3., 4., 5. i 6. članka 30. predlaže se radi jasnog propisivanja prava koja zadržava ovlaštena službena osoba koja je rješenjem nadležne zdravstvene komisije proglašena nesposobnom za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe. Takvom službeniku utvrdit će se prestanak ovlaštenja ovlaštene službene osobe, a plaću i druga prava koja je službenik ostvarivao kao ovlaštena službena osoba zadržat će do rasporeda na druge poslove prema njegovoj stručnoj spremi i struci ako je takav raspored moguć, ili do konačnosti rješenja o prestanku državne službe zbog ostvarivanja prava na mirovinu ako je uvjete za mirovinu ostvario. Ako službenik ima preostalu radnu sposobnost ali ga nije moguće rasporediti na radno mjesto u skladu sa stručnom spremom i strukom koju ima, ili ako nema preostalu radnu sposobnost a nije stekao uvjete za mirovinu, prava zadržava do konačnosti odluke o preostaloj radnoj sposobnosti s kojim danom mu prestaje državna služba.

Uz članak 8.

Izmjena članka 31. predlaže se jer sigurnosni razlozi zahtijevaju u određenom trenutku ispomoć službenika iz druge kaznionice ili zatvora, pa se zbog toga precizira da privremeni premještaj službenika na rad u drugu kaznionicu ili zatvor radi obavljanja poslova zbog potreba službe ne predstavlja premještaj službenika na drugo radno mjesto. Zbog žurnosti i neodgodivosti poslova koji su najčešće sigurnosne naravi propisuje se da žalba ne odgađa izvršenje izvršenja.

Uz članak 9.

Izmjena u članku 44. stavku 2. predlaže se iz razloga što je dovoljno propisati da se na postupak i odlučivanje suca izvršenja primjenjuju odredbe Zakona o kaznenom postupku. Izmjena stavka 3. potrebna je radi točnog i jasnog propisivanja stranaka u postupku kada sudac izvršenja odlučuje u prvom stupnju, te u postupku drugog stupnja.

Uz članak 11.

Dopuna stavka 2. članka 49. predlaže se zbog propisivanja dodatnih stručnih kriterija temeljem kojih se zatvorenike razvrstava i upućuje u određenu kaznionicu, odnosno zatvor na izvršavanje kazne zatvora.

Uz članak 12.

U stavku 5. i 6. članka 50. jasnije se propisuje sadržaj rješenja o upućivanju zatvorenika na izdržavanje kazne zatvora. Također se propisuje da žalba protiv rješenja o upućivanju zadržava izvršenje tog rješenja budući da se žalba osuđenika koji se upućuje sa slobode iz razloga propisanih Zakonom može uvažiti.

U stavku 7. propisuje se da se rješenje nakon pravomoćnosti mora dostaviti i kaznionici, odnosno zatvoru koji mora obavijestiti suca izvršenja o dolasku zatvorenika na izdržavanje kazne zatvora.

Uz članak 13., 16. i 43.

U članku 51. Zakona, stavku 1. propisuje se obveza sucu izvršenja da kaznionici ili zatvoru uz prijepise: rješenja o upućivanju, presude, socijalne ankete, izvotka iz kaznene evidencije, dostavlja i prijepis podatka o tome je li u kaznenom postupku izuzet biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke analize.

Izmjenom članka 59. propisuje se obveza izuzimanja biološkog materijala radi obavljanja molekularno-genetičke analize, zatvoreniku koji je osuđen za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje 6 mjeseci te ako mu tijekom kaznenog postupka sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku nije izuzet biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke analize. Biološki materijal izuzimat će se uz uzimanje drugih osobnih podataka kao što je fotografiranje, uzimanje otisaka papilarnih crta itd. Navedeno je nužno kako bi se upotpunila DNA-baza podataka i kako bi se izbjegla mogućnost ne izuzimanja uzoraka biološkog materijala iako je to trebalo učiniti za vrijeme kaznenog postupka. Propisivanje je nužno radi upotpunjavanja baze podataka za zatvorenike koji se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona. Način izuzimanja uzoraka biološkog materijala, pohrana, obrada, čuvanje te nadzor nad pohranom, obradom i čuvanjem, vrijeme čuvanja podataka dobivenih obavljanjem molekularno-genetičke analize kao i uvjeti brisanja podataka propisani su pravilnikom određenim u članku 327. stavku 7. Zakona o kaznenom postupku pa se stoga u ovom članku trebalo na njega pozvati.

Uz članak 14.

Članak 53. predlaže se izmijeniti radi usklađivanja sa Zakonom o kaznenom postupku u odnosu na postupak upućivanja zatvorenika kojemu je određen istražni zatvor na izdržavanje kazne zatvora prije pravomoćnosti presude.

Također se propisuje da predsjednik vijeća prilikom odlučivanja o zahtjevu za upućivanje na izdržavanje kazne prije pravomoćnosti treba uzeti u obzir razmjer između vremena provedenog u istražnom zatvoru i duljini izrečene kazne te procijeniti potrebu nazočnosti zatvorenika kojemu je određen istražni zatvor na sudu

Uz članak 17.

Izmjena stavka 5. članka 69. predlaže se radi usklađivanja obveze preispitivanja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora s duljinom kazne koju zatvorenik izdržava jer nije realno očekivati vidljive promjene u izvršavanju kazne zatvora u kratkim vremenskim intervalima.

Uz članak 18.

Izmjena naslova i članka 75. predlaže se radi terminološkog usklađivanja sa propisima o osobama s invaliditetom.

Uz članak 19.

Stavak 3. članka 87. predlaže se izmijeniti radi određivanja da je o povredi obveze iz rada, izmjeni ugovora o radu i otkazu ugovora o radu zatvorenika, poslodavac kod kojeg je zatvoreniku odobren nastavak rada dužan o navedenom obavijestiti kaznionicu, odnosno zatvor.

Uz članak 20.

Izmjena stavka 2. članka 107. predlaže se iz razloga što liječnik specijalist ne utvrđuje da li je pregled koji je zahtijevao zatvorenik bio nužan već se iz njegovog nalaza utvrđuje da li je zahtjev zatvorenika za specijalističkim pregledom bio potreban.

Uz članak 21.

Izmjena u članku 111. stavku 5. predlaže se radi usklađivanja ovoga Zakona s Obiteljskim zakonom.

Uz članak 22.

Stavak 2. članka 121. potrebno je dopuniti na način da se propiše da je upravitelj dužan omogućiti ovlaštenim osobama nadležnih državnih tijela obavljanje izvida i prikupljanje podataka i u odnosu na sprječavanje počinjenja kaznenog djela i otkrivanje počinitelja kaznenih djela. Također je isti stavak potrebno dopuniti propisivanjem obveze Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav da nadležnim tijelima pred kojima se vodi postupak dostavlja podatke o zatvoreniku potrebne za vođenje postupka, a fizičkim i pravnim osobama, koje za to imaju pravni interes, samo podatke o kaznionici ili zatvoru u kojem se zatvorenik nalazi.

Predlaže se brisanje stavka 7. kao nepotrebnog budući da je isto propisano stavkom 3.

Uz članak 23.

Izmjena članka 126. Zakona se predlaže kako bi se prijam paketa ujednačio s primanjem novčanih pošiljaka u odnosu na osobe od kojih zatvorenik smije primati pakete i novčane pošiljke.

Stavak 4. usklađuje se s člankom 60. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona.

Uz članak 24.

Izmjena članka 130. stavka 1. predlaže se radi ostvarivanja postupnosti u odobravanju pogodnosti unutar kaznionice, odnosno zatvora, budući da korištenje godišnjeg odmora ili dijela godišnjeg odmora u poluotvorenom ili otvorenom odjelu kaznionice, odnosno zatvora ne predstavlja češći dodir s vanjskim svijetom već predstavlja pogodnost ublažavanja uvjeta unutar kaznionice, odnosno zatvora.

Izmjena stavka 2. predlaže se iz razloga što neke kaznionice imaju sjedište u manjim mjestima u kojima nema mogućnosti niti sadržaja pogodnih za boravak zatvorenika s obitelji pa je iz

tog razloga potrebno propisati mogućnost da se kućnim redom kaznionice odredi mogućnost korištenja izlaska zatvorenika u drugo mjesto. Također se u istom stavku predlaže propisati mogućnost korištenja izlaska zatvorenika u terapijske svrhe radi izvršavanja posebnog programa koji se provodi u zajednici kao što su odlazak u klub liječenih alkoholičara ili centar za prevenciju.

Dopuna stavkom 4. predlaže se radi propisivanja procjene rizika zatvorenika od zloporabe blažih uvjeta izvršavanja, koju će obavljati službenik probacije.

Uz članak 25.

Izmjena članka 131. predlaže se radi preciziranja uvjeta koji se moraju uzeti u obzir za odobravanje pogodnosti izlaska. Stoga je bilo potrebno utvrditi da se pogodnosti izlaska iz poluotvorene i otvorene kaznionice mogu odobriti zatvoreniku neovisno o izdržanom dijelu izrečene kazne, ali ovisno o stručnoj procjeni i uspješnosti pojedinačnog programa izvršavanja te sigurnosnoj procjeni Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, podacima i mišljenjima centra za socijalnu skrb, policijske uprave i drugih tijela i institucija te procjeni rizičnosti zatvorenika koju daje probacijski službenik. Na jednak način predlaže se odobravanje pogodnosti zatvoreniku koji izdržava kaznu zatvora do jedne godine u kaznionici ili zatvoru kao i radi usuglašavanja sa člankom 81. stavkom 2. ovoga Zakona prema kojem se zatvoreniku koji izdržava kaznu do jedne godine uz suglasnost njegovog poslodavca može odobriti nastavak rada kod tog poslodavca.

Radi usklađivanja sa Zakonom o kaznenom postupku i pravnim stajalištem Vrhovnog suda RH potrebno je propisati da se pogodnost izlazaka neće odobravati zatvoreniku kojem je u dugom kaznenom postupku određen istražni zatvor.

Također se izmjenom ovoga članka mogućnost odobravanja pogodnosti izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora uvjetuje duljinom izdržane kazne u odnosu na izrečenu kaznu.

Uz članak 26.

U stavku 1. članka 132. predloženo je da se o pogodnostima ne odlučuje rješenjem već odlukom upravitelja budući da pogodnost nije pravo već poticajna mjera koja se ovisno o uspješnosti izvršavanja pojedinačnog programa može odobriti zatvoreniku. Stoga odluka o pogodnosti ne predstavlja akt protiv kojeg je dozvoljeno pravno sredstvo.

Dopuna stavka 3. predlaže se radi propisivanja poslova sustava probacije tijekom izvršavanja kazne.

Izmjena u stavku 4. predstavlja usklađivanje ovoga stavka s izmijenjenim člankom 131. Zakona.

Uz članak 27.

Dopunom članka 134. u stavku 4. omogućuje se i drugim ovlaštenim službenim osobama osim liječnika pregled usne šupljine zatvorenika nakon uzimanja terapije radi sprječavanja zlouporabe ordinirane terapije.

Uz članak 28., 30. i 31.

Dopuna stavka 1. članka 135. predlaže se radi prevencije ugrožavanja reda i sigurnosti.

U zatvorima se izvršava istražni zatvor i kazna zatvora, stoga zatvorenici kojima je određen istražni zatvor, jednako kao i zatvorenici na izdržavanju kazne zatvora, mogu ugrožavati red i sigurnost te ugrožavati život i zdravlje ljudi u zatvoru.

Zakonom o kaznenom postupku propisano je da se pri izvršavanju istražnog zatvora prema zatvorenicima kojima je određen istražni zatvor smiju primijeniti prisilna sredstva samo pod zakonom određenim uvjetima i na propisan način, te da zatvorenikova prava i slobode mogu biti ograničeni samo u mjeri da se ostvari svrha radi koje je određen istražni zatvor, spriječi

bijeg zatvorenika i počinjenje kaznenog djela te otkloni opasnost po život i zdravlje ljudi, ali ne propisuje ta sredstva i način njihove primjene niti ih drugi zakon propisuje.

Budući da sredstva prisile koja se primjenjuju moraju biti određena zakonom, člankom 135. stavkom 4. predlaže se propisati i posebne mjere za održavanja reda i sigurnosti, a člankom 141. stavkom 5. koja sredstva prisile koja se mogu primijeniti prema zatvorenicima kojima je određen istražni zatvor.

U članku 142. radi zaštite života i zdravlja zatvorenika i službenika i preveniranja ozljeda zatvorenika prilikom primjene sredstava prisile, predložena su dva nova sredstva prisile kao blaža od dosada propisanih, koja ne ugrožavaju život i zdravlje zatvorenika, a imaju veću učinkovitost.

Uz članak 29.

U stavku 3. članka 136. ispravlja se pogreška u brojevima.

Uz članak 32.

U točki 6. stavka 3. članka 145. predlaže se propisati da posjedovanje prijenosnog uređaja za snimanje i komuniciranje predstavlja teži stegovni prijestup zatvorenika, jer je način ostvarivanja dodira s vanjskim svijetom podložan nadzoru i odobrenju. U točki 28. predlaže se propisati da teži stegovni prijestup predstavlja i nepoštivanje uvjeta ili neizvršavanje obveza koje su zatvoreniku određene tijekom korištenja pogodnosti izlaska iz kaznionice, odnosno zatvora što do sada nije propisano.

Uz članak 33.

Izmjena članka 153. predlaže se radi usklađivanja s člankom 49. stavkom 8. ovoga Zakona, propisivanjem mogućnosti da upravitelj zatraži mišljenje službenika probacije radi bolje i sigurnije procjene rizika prilikom predlaganja premještaja zatvorenika u blaže uvjete.

Uz članak 34.

U članku 155. predlaže se dodati stavak 3. kojim se propisuje da se zatvoreniku, osim u slučaju teške akutne ili pogoršanja kronične bolesti, neće odobriti prekid izdržavanja kazne u slučaju postojanja rizika zlorabe boravka na slobodi, neovisno o osnovanosti razloga za prekid izdržavanja kazne.

Uz članak 35.

Radi potpunijeg sagledavanja i ocjene opstojnosti razloga za prekid izdržavanja kazne zatvora nužno je dopuniti odredbu stavka 3. članka 156. Zakona na način da u postupku odlučivanja sudac izvršenja treba pribaviti mišljenje kaznionice, odnosno zatvora te ureda za probaciju. Dopuna stavka 4., 5. i 8. predlaže se radi uključivanja ureda za probaciju u nadzor osuđenika za vrijeme korištenja prekida izdržavanja kazne.

Uz članak 36.

U stavku 1. članka 158. predlaže se propisati da molbu za uvjetni otpust oponomoćenik zatvorenika i članovi njegove obitelji mogu podnijeti samo uz suglasnost zatvorenika.

U stavku 3. predlaže se izmjena kojom se kaznionica, odnosno zatvor i državni odvjetnik ne ograničavaju za podnošenje prijedloga za uvjetni otpust zatvorenika rokom od godine dana od podnošenja prethodnog prijedloga.

Uz članak 37.

Izmjenom stavka 1. članka 159. predlaže se da Predsjednika povjerenstva za uvjetni otpust imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa iz redova sudaca koje predlaže predsjednik

Vrhovnog suda Republike Hrvatske jer odobravanjem uvjetnog otpusta prestaje izvršavanje kazne zatvora odnosno sudske presude.

Izmjenom stavka 3. propisuju se poslovi ureda za probaciju vezano na procjenu rizika i potreba zatvorenika prilikom odlučivanja o uvjetnom otpustu.

U stavku 4. propisuje se mogućnost elektronskog nadzora osuđenika na uvjetnom otpustu, te da povjerenstvo može uvjetovati uvjetno otpuštanje pisanim pristankom zatvorenika na elektronski nadzor. Elektronski nadzor će se provoditi na isti način kao i elektronski nadzor osoba kojima je sud odredio kućni zatvor propisan ZKP-om. Ovaj nadzor neće predstavljati dodatne troškove jer će se financijska sredstva koja bi se koristila za prehranu, smještaj liječenje i dr. u kaznionici ili zatvoru, iskoristiti za najam potrebne opreme.

Postojećim stavkom 6. nisu propisani uvjeti pod kojima upravitelj može uvjetno otpustiti zatvorenika najviše dva mjeseca prije isteka kazne, pa se predlaže dopuniti propisivanjem da upravitelj kaznionice, odnosno zatvora može uvjetno otpustiti zatvorenika zbog urednog tijeka izdržavanja kazne.

Uz članak 38.

U stavku 1. članka 160. točkom 2., 3. i 4. predlaže se dopuniti obveze osuđenika kojem je odobren uvjetni otpust nastavkom tretmana liječenja ovisnosti ili drugog organiziranog oblika provođenja terapije u terapijskoj zajednici, ustanovi ili udruzi za liječenje ovisnosti, nastavkom obrazovanja i obvezom javljanja uredu za probaciju.

U stavku 2. predlaže se dopuna na način da se rješenje o uvjetnom otpustu treba dostaviti i uredu za probaciju zbog nadzora nad uvjetno otpuštenim osuđenikom, kao i tijelu koje provodi elektronski nadzor ukoliko je rješenjem o uvjetnom otpustu zatvorenika određen takav nadzor.

Uz članak 39.

Izmjena stavka 1. članka 161. predlaže se iz razloga što se prethodno izmijenjenim člancima Zakona uvode i probacijski poslovi u izvršavanje kazne zatvora, odnosno nadzor nad uvjetno otpuštenim osuđenikom. Sudac izvršenja nadležan prema mjestu u koje se osuđenika uvjetno otpušta pribavljat će obavijesti o izvršavanju mjera određenih rješenjem o uvjetnom otpustu od ureda za probaciju i centra za socijalnu skrb kao i samog osuđenika te može odrediti izvršavanje novih obveza tj. izmjenu postojećih.

Predlaže se brisanje druge rečenice u stavku 2. iz razloga što način izvršavanja kazne zatvora, kao i obveze koje se osuđeniku mogu utvrditi tijekom uvjetnog otpusta, predstavljaju rehabilitacijski postupak vezan na osposobljavanje zatvorenika za život na slobodi i poštivanje pravnih normi.

Uz članak 40.

Izmjena u članku 162. stavku 1. predlaže se radi usklađivanja s predloženom izmjenom u članku 159. stavku 3. kojim je propisana mogućnost određivanja elektronskog nadzora nad uvjetno otpuštenim osuđenikom.

Također se predlaže članak dopuniti stavkom 5. radi propisivanja okvirnih mjerila kao stručnih kriterija koje treba procjenjivati prilikom odobravanja uvjetnog otpusta, opoziva rješenja o uvjetnom otpustu te načina provođenja nadzora nad uvjetno otpuštenim osuđenikom.

Uz članak 41.

Izmjene stavka 3. i brisanje stavka 5. članka 164. predlažu se radi propisivanja poslova organiziranja pomoći i prihvata te pripreme za otpust zatvorenika u nadležnosti sustava probacije, a sukladno zakonu koji uređuje poslove probacije.

Izmjenom stavka 4. kaznionica, odnosno zatvor obvezuju se da o otpustu zatvorenika počinitelja kaznenog djela protiv spolne slobode i ćudoređa, protiv života i tijela ili kaznenog djela s elementima nasilja obavijeste žrtvu.

Uz članak 42.

Brisanje stavka 3. članka 165. predlaže se iz razloga navedenih uz članak 39.

Uz članak 44.

Propisuje se rok u kojem će ministar nadležan za poslove pravosuđa donijeti pravilnike propisane člankom 37. i 40. ovoga Zakona.

Uz članak 45.

Zbog zaštite žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, života i tijela ili kaznenog djela s elementima nasilja, odnosno oštećenika ili člana njihove obitelji, propisano je da ih o otpustu zatvorenika počinitelja navedenih kaznenih djela obavještavaju kaznionice i zatvori.

Uz članak 46.

Ovim Zakonom propisuju se i poslovi probacije tijekom izvršavanja kazne zatvora. Kako zakon koji propisuje poslove probacije još nije na snazi, odredbe članka koji propisuju poslove probacije stupit će na snagu danom stupanja na snagu zakona koji propisuje poslove probacije. Zbog zaštite žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, života i tijela ili kaznenog djela s elementima nasilja obavješćivanje žrtve o otpustu zatvorenika do stupanja na snagu zakona koji uređuje poslove probacije, obavljat će kaznionice i zatvori.

ČLANCI KOJI SE MIJENJAJU

Članak 4.

(1) Izvršavanje kazne zatvora započet će nakon što je odluka o toj kazni postala pravomoćna i izvršna.

(2) Izvršavanje kazne zatvora može iznimno započeti i prije pravomoćnosti presude ako pritvorenik to zatraži pod uvjetima propisanim zakonom.

(3) Izvršavanje kazne zatvora može se odgoditi u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Članak 8.

U ovom Zakonu pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

1) *Pritvorenik (pritvorenica)* je osoba prema kojoj je odlukom suda određen pritvor.

2) *Osuđenik (osuđenica)* je osoba kojoj je pravomoćno izrečena kazna zatvora, a još nije na izdržavanju kazne u kaznionici, odnosno zatvoru, ili joj je odobren prekid izdržavanja kazne ili je uvjetno otpuštena.

3) *Zatvorenik (zatvorenica)* je osoba kojoj je izrečena kazna zatvora zbog kaznenog djela, a nalazi se na izdržavanju kazne zatvora u kaznionici ili zatvoru.

4) *Zatvorenik (zatvorenica)* je osoba kojoj je oduzeta sloboda.

5) *Članovi obitelji zatvorenika* su njegov bračni ili izvanbračni drug, rođaci u ravnoj lozi, rođaci u pobočnoj lozi do zaključno četvrtog stupnja, posvojenici i posvojitelji, tazbinski srodnici do zaključno drugog stupnja te skrbnik.

Članak 11.

(1) Radi provedbe pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora i sprječavanja međusobnoga lošeg utjecaja, zatvorenike se razvrstava u kaznionice ili zatvore prema kriminološkim i drugim obilježjima i posebnim potrebama programa izvršavanja kazne zatvora (izrečene mjere sigurnosti, strukovno osposobljavanje i izobrazba, opće zdravstveno stanje i liječenje, duljina kazne i drugo).

(2) Zatvorenici izdržavaju kaznu skupno.

(3) Muške i ženske osobe izdržavaju kaznu zatvora odvojeno.

(4) Mlađi punoljetnici izdržavaju kaznu zatvora odvojeno od punoljetnika.

(5) Punoljetne osobe koje su na izdržavanju kazne maloljetničkog zatvora navršile dvadeset tri godine života izdržavaju kaznu odvojeno od ostalih punoljetnika.

(6) Zatvorenici koji su kažnjeni za kaznena djela u zatvorima se odvajaju od osoba koje se nalaze u pritvoru ili su kažnjene u postupku za prijestupe.

(7) Prvi put osuđeni u pravilu izdržavaju kaznu zatvora odvojeno od povratnika.

Članak 14.

(1) Svaki zatvorenik ima, pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom, pravo na:

1) smještaj primjeren ljudskom dostojanstvu i zdravstvenim standardima,

2) zaštitu osobnosti i osiguravanje tajnosti osobnih podataka,

3) redovite obroke hrane i vode u skladu sa zdravstvenim standardima,

4) rad,

5) izobrazbu,

6) stručnu pravnu pomoć i pravno sredstvo za zaštitu svojih prava,

7) zdravstvenu zaštitu i zaštitu majčinstva,

8) dodir s vanjskim svijetom,

- 9) boravak na otvorenom prostoru kaznionice, odnosno zatvora najmanje dva sata dnevno,
- 10) dopisivanje i razgovor sa svojim odvjetnikom,
- 11) vjeroispovijedanje i razgovor s ovlaštenim vjerskim predstavnikom,
- 12) vjenčanje u kaznionici, odnosno zatvoru,
- 13) glasovanje na općim izborima,
- 14) druga prava predviđena ovim Zakonom.

(2) Zatvorenik strani državljanin ima pravo dopisivati se i razgovarati s diplomatskim i konzularnim predstavnikom svoje zemlje ili države koja štiti njegova prava.

(3) Prigodom dolaska na izdržavanje kazne zatvora zatvorenik mora biti upoznat sa svojim pravima, načinom njihove zaštite i obvezama.

Članak 15.

(1) Zatvorenik ima pravo pritužbe na postupak i odluku državnih službenika i namještenika kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Pritužba se podnosi usmeno ili pisanim putem upravitelju kaznionice, odnosno zatvora (u daljnjem tekstu: upravitelj), sucu izvršenja ili Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav. Pisana pritužba sucu izvršenja ili Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav upućuje se u oмотu koji uprava kaznionice, odnosno zatvora ne smije otvoriti.

(3) Zatvoreniku se mora omogućiti da usmenu pritužbu iznese bez nazočnosti državnih službenika i namještenika kaznionice, odnosno zatvora ili bez nazočnosti osobe protiv čijih postupaka i odluka je pritužba podnesena.

(4) Na podnesenu pritužbu upravitelj će odgovoriti u roku od petnaest dana, a Središnji ured Uprave za zatvorski sustav ili sudac izvršenja u roku od trideset dana. Na pisanu pritužbu odgovorit će se pisanim putem.

Članak 17.

(1) Protiv postupka i odluke kojom se zatvorenik nezakonito prikraćuje ili ograničava u nekom pravu iz ovoga Zakona zatvorenik može podnijeti zahtjev za sudsku zaštitu (članak 42. stavak 2. točka 2.).

(2) O zahtjevu za sudsku zaštitu odlučuje sudac izvršenja.

Članak 30.

(1) Ovlaštenim službenim osobama zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada: povećana opasnost za život i zdravlje radi nasilja, izloženosti zaraznim bolestima, smjenski rad, rad na državne blagdane i neradne dane i stalna pripravnost, te izloženost stresu, svakih se dvanaest mjeseci provedenih na takvim poslovima računa kao šesnaest, odnosno četrnaest mjeseci staža osiguranja te im pripada poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima.

(2) Poslove s posebnim uvjetima rada i pravo na posebne dodatke iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.

(3) Ovlaštenoj službenoj osobi koja je odlukom nadležne zdravstvene komisije iz članka 31. stavka 11. ovoga Zakona proglašena nesposobnom za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe, rješenjem će se utvrditi prestanak prava i obveza ovlaštene službene osobe, te će joj utvrditi da zadržava prava koja je ostvarivala na temelju državne službe u svojstvu ovlaštene službene osobe a koja zadržava do konačnosti rješenja o utvrđivanju sposobnosti za rad a u roku od 30 dana upravitelj će je uputiti na utvrđivanje preostale radne sposobnosti sukladno Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba.

(4) Državni službenik kojem je utvrđeno postojanje preostale radne sposobnosti rasporedit će se na radno mjesto sukladno stručnoj spremi i struci koju ima, ako takva mogućnost postoji.

(5) Za državnog službenika iz stavka 3. ovoga članka koji je do konačnosti rješenja o utvrđivanju preostale radne sposobnosti ostvario uvjete iz članka 6. Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba donijet će se rješenje o prestanku državne službe s pravom na starosnu mirovinu zbog potreba službe.

(6) Državnom službeniku iz stavka 4. ovoga članka kojeg nije moguće rasporediti na drugo radno mjesto i državnom službeniku kojem je utvrđeno da nema preostale radne sposobnosti a koji nije ostvario uvjete iz stavka 5. ovoga članka, prestaje državna služba danom konačnosti rješenja kojim je utvrđeno nepostojanje preostale radne sposobnosti.

(7) Prava ovlaštene službene osobe iz mirovinskog osiguranja utvrđuju se posebnim zakonom.

(8) Ovlaštenoj službenoj osobi koja ostvari pravo na mirovinu pripada otpremnina u visini zadnjih pet plaća obračunatih prema općim propisima.

(9) Obitelj ovlaštene službene osobe koja izgubi život u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe ima pravo na nadoknadu troškova pokopa, a uzdržavani članovi obitelji i jednokratnu novčanu pomoć u visini šest zadnjih plaća ovlaštene službene osobe.

(10) Ostvarivanje prava iz stavka 9. ovoga članka isključuje ostvarivanje istih prava iz kolektivnog ugovora.

Članak 31.

(1) Državni službenici kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu međusobno surađuju i pridonose ostvarenju svrhe izvršavanja kazne.

(2) Državni službenici i namještenici su dužni sve podatke o zatvorenicima čuvati kao službenu i profesionalnu tajnu za vrijeme i nakon prestanka službe, odnosno rada.

(3) Državni službenici i namještenici trebaju svojim ponašanjem pozitivno utjecati na zatvorenike.

(4) Prigodom svakog ulaska u kaznionicu i zatvor državne službenike i namještenike se može pretražiti.

(5) Ravnatelj Uprave za zatvorski sustav svojom odlukom može odrediti da državni službenici i namještenici u nekoj kaznionici i zatvoru nose jednoobraznu odjeću.

(6) Državni službenici surađuju s osobama iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona radi ostvarenja svrhe izvršavanja kazne zatvora.

(7) Radi potreba službe može se ovlaštenu službenu osobu iz članka 28. ovoga Zakona obvezati na rad dulji od punoga radnog vremena.

(8) Radi potreba službe može se ovlaštenoj službenoj osobi iz članka 28. ovoga Zakona privremeno uskratiti ili iznimno prekinuti korištenje godišnjeg odmora.

(9) Radi potreba službe ravnatelj Uprave za zatvorski sustav može ovlaštenu službenu osobu iz članka 28. ovoga Zakona privremeno premjestiti na rad u drugu kaznionicu ili zatvor do tri mjeseca, a uz njegovu suglasnost do šest mjeseci u tijeku kalendarske godine.

(10) Ovlaštena službena osoba dužna je i kada nije u službi javiti Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav i upravi kaznionice, odnosno zatvora saznanje o važnim činjenicama koje mogu utjecati na izvršavanje kazne zatvora.

(11) Sposobnost za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra nadležnog za poslove pravosuđa i ministra nadležnog za unutarnje poslove. Ovlaštenoj službenoj osobi koja odbije postupiti po rješenju o upućivanju

na ocjenu sposobnosti za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe prestaje služba s danom konačnosti rješenja o upućivanju.

Članak 44.

(1) Postupak pred sucem izvršenja u prvom stupnju pokreće se na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, a u drugom stupnju povodom žalbe.

(2) Sudac izvršenja postupa na način kojim se, prema temeljnim načelima, jamči djelotvorna zaštita zatvorenikovih prava i interesa. Na postupak i odlučivanje suca izvršenja primjenjuju se odredbe Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na odlučivanje o žalbi na sjednici vijeća, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano. Tijekom postupka sudac izvršenja će omogućiti strankama da se očituju o činjenicama i o navodima suprotne stranke, te da predlože utvrđivanje novih činjenica i pribavljanje novih dokaza.

(3) U postupku prvog stupnja stranka je osuđenik, odnosno zatvorenik, a u postupku drugog stupnja pred sucem izvršenja stranke su zatvorenik i kaznionica, odnosno zatvor.

(4) Tijekom postupka osuđenik, odnosno zatvorenik ima pravo na stručnu pravnu pomoć opunomoćenika po svojem izboru iz reda odvjetnika kojeg može zamijeniti odvjetnički vježbenik. Ako zatvorenik u roku od dvadeset četiri sata ne osigura nazočnost opunomoćenika, postupak će se voditi bez njega.

(5) Zatvoreniku se na njegov zahtjev može postaviti opunomoćenika u stegovnom postupku ako prema svojem imovnom stanju nije u mogućnosti podmiriti troškove zastupanja, a nije u mogućnosti sam zastupati svoje interese.

(6) Sudac izvršenja u postupku može pregledati sve službene dokumente koji se odnose na zatvorenika, posjetiti prostorije kaznionice, odnosno zatvora, te činjenice utvrđivati i na drugi način.

(7) Sudac izvršenja može održati ročište u odgovarajućim prostorijama kaznionice ili zatvora.

Članak 46.

(1) Protiv rješenja suca izvršenja u prvom stupnju stranke, opunomoćenik osuđenika, odnosno zatvorenika, te osobe navedene u članku 380. stavku 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 62/03. - pročišćeni tekst) mogu izjaviti žalbu u roku od tri dana od dostave rješenja. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Žalba se podnosi sucu izvršenja, koji će je bez odgode dostaviti sudskom vijeću županijskog suda. Sudsko će vijeće o žalbi odlučiti u roku od osam dana od primitka žalbe.

Članak 49.

(1) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora do šest mjeseci ili kojemu neizdržani dio kazne ne prelazi šest mjeseci uputit će se u najbliži zatvor prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta a ako osuđenik nema prebivalište, odnosno boravište na području Republike Hrvatske uputit će se u najbliži zatvor prema sjedištu suca izvršenja nadležnog za upućivanje.

(2) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora dulje od šest mjeseci ili kojemu neizdržani dio kazne iznosi dulje od šest mjeseci uputit će se u Zatvor u Zagrebu radi obavljanja stručnih poslova iz članka 21. stavka 4. ovoga Zakona, te predlaganja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora i kaznionice, odnosno zatvora u kojem će se kazna izvršavati. Odluku o kaznionici, odnosno zatvoru u kojem će se kazna izvršavati donosi Središnji ured Uprave za zatvorski sustav.

(3) Zatvorenika kojem je tijekom izdržavanja kazne zatvora drugom pravomoćnom i

izvršnom presudom izrečena kazna zatvora, sudac izvršenja uputit će u kaznionicu ili zatvor u kojem već izdržava kaznu.

(4) Ako je osuđeniku određen ili produljen pritvor u drugom kaznenom postupku, sudac izvršenja uputit će odmah na izvršavanje kazne zatvora koju će započeti izdržavati nakon ukidanja pritvora.

(5) U slučajevima iz članka 48. stavka 4. ovoga Zakona, osuđenika će se uputiti u najbliži zatvor prema sjedištu suca izvršenja koji je izdao nalog za raspisivanje tjeralice.

(6) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora kojemu je ujedno izrečena i sigurnosna mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja uputit će se na izvršavanje kazne zatvora i sigurnosne mjere u skladu s odredbom stavka 2. ovoga članka.

(7) Zatvorenika čija je kazna zatvora preuzeta na izvršavanje sukladno međunarodnom ugovoru ili posebnom zakonu, uputit će se na daljnje izvršavanje u Zatvor u Zagrebu radi obavljanja poslova iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 50.

(1) Sudac izvršenja zatražit će socijalnu anketu za osuđenika te prikupiti i druge podatke koje smatra značajnim za određenje načina izvršavanja kazne, te će nakon toga pozvati osuđenika radi uručjenja rješenja o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora (u daljnjem tekstu: rješenje o upućivanju) i sredstava za troškove javnog prijevoza do kaznionice, odnosno zatvora u koji se osuđenik upućuje. Prigodom uručjenja rješenja o upućivanju sudac izvršenja upoznat će osuđenika s odredbama članka 54., 55. i 56. ovoga Zakona. Odgodu izvršavanja kazne zatvora osuđenik može zatražiti u roku od tri dana od uručjenja rješenja o upućivanju.

(2) Zatvorenika koji se već nalazi na izdržavanju druge kazne zatvora neće se pozivati radi uručivanja rješenja o upućivanju. Rješenje o upućivanju zatvoreniku će se uručiti putem uprave kaznionice, odnosno zatvora.

(3) Rješenje o upućivanju zatvorenika koji je upućen na daljnje izvršavanje kazne sukladno članku 49. stavku 6. ovoga Zakona dostavit će se Zatvoru u Zagrebu, a zatvoreniku putem uprave tog zatvora.

(4) Ako se osuđenik ne odazove pozivu suda, sudac izvršenja izdat će nadležnoj policijskoj upravi dovedbeni nalog.

(5) Rješenje o upućivanju sadrži: osobne podatke o osuđeniku koji se upućuje, podatke o pravomoćnoj i izvršnoj presudi na temelju koje se upućuje, kaznionicu, odnosno zatvor u koji se upućuje i uputu o pravnom lijeku, a u slučaju upućivanja osuđenika na izvršavanje kazne zatvora sa slobode još i dan, mjesec i godinu kad se mora javiti na izdržavanje kazne. Rješenje o upućivanju nakon pravomoćnosti dostavit će se kaznionici, odnosno zatvoru.

(6) Dan javljanja u kaznionicu, odnosno zatvor mora biti određen tako da od uručjenja rješenja o upućivanju do javljanja u kaznionicu, odnosno zatvor protekne najmanje četrnaest, a najviše dvadeset jedan dan. Osuđenik može na vlastiti zahtjev biti upućen na izdržavanje kazne i prije proteka četrnaest dana od dana uručjenja rješenja o upućivanju.

(7) Troškove javnog prijevoza osuđeniku snosi sud upućivanja.

Članak 51.

(1) Sudac izvršenja dostavit će kaznionici ili zatvoru prijepise: rješenja o upućivanju, presude, socijalne ankete, izvataka iz kaznene evidencije kao i druge podatke kojima raspolaže, najmanje tri dana prije dana javljanja osuđenika na izdržavanje kazne.

(2) Ako se osuđenik koji je uredno upućen na izdržavanje kazne ne javi, sudac izvršenja će na temelju izvješća upravitelja izdati nadležnoj policijskoj upravi nalog za sprovođenje. Troškove sprovođenja snosi kaznionica, odnosno zatvor, koji štetu može naknaditi

odgovarajućom primjenom odredaba članka 150. ovoga Zakona.

(3) Kad se na izdržavanje kazne upućuje osuđenik koji uzdržava maloljetne osobe ili osobe nesposobne da se brinu za sebe ili nisu materijalno zbrinute, sudac izvršenja o tome će obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, koji je obvezan bez odgode poduzeti potrebite mjere i o tome izvijestiti suca izvršenja.

Članak 53.

(1) Pritvorenik može zatražiti upućivanje na izdržavanje kazne prije pravomoćnosti presude. Pritvorenik može dati izjavu na zapisnik koji će zatvor dostaviti na odlučivanje predsjedniku vijeća u skladu sa člankom 372. stavkom 3. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 62/03 – pročišćeni tekst). Prigodom uzimanja izjave na zapisnik pritvorenik će biti upozoren da će u kaznionici ili zatvoru u pravima i obvezama biti izjednačen sa zatvorenicima.

(2) Prigodom odlučivanja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka predsjednik vijeća uzet će u obzir trajanje kazne izrečene nepravomoćnom presudom, udaljenost kaznionice, odnosno zatvora s obzirom na potrebu osiguranja nazočnosti okrivljenika tijekom kaznenog postupka, te druge okolnosti.

(3) Pravomoćno rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se sucu izvršenja prema sjedištu zatvora na daljnji postupak.

(4) Izdržavanje kazne zatvora po rješenju iz stavka 2. ovoga članka može trajati najdulje do isteka roka za pritvor propisanog Zakonom o kaznenom postupku.

Članak 54.

(1) Sudac izvršenja na molbu osuđenika, a uz njegovu suglasnost i na molbu njegova braćnog druga ili rođaka iz članka 380. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, (»Narodne novine«, br. 62/03. - pročišćeni tekst), kao i njegova branitelja, državnog odvjetnika i centra za socijalnu skrb može donijeti rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora. Molba za odgodu izvršavanja kazne zatvora s potrebnim dokazima može se podnijeti u roku od tri dana od uručenja rješenja o upućivanju, a nakon proteka toga roka ako su razlozi za odgodu nastali naknadno, ali ne kasnije od tri dana po saznanju za njihovo postojanje.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka sudac izvršenja donijet će nakon provedenog postupka u kojem će utvrditi postojanje razloga za odgodu i to u roku od tri dana od primitka molbe.

(3) Razlozi za odgodu jesu:

1) teška akutna bolest ili znatno pogoršanje postojeće kronične bolesti za čije liječenje nema uvjeta u kaznionici ili zatvoru,

2) smrt člana obitelji osuđenika,

3) potreba obavljanja ili dovršenja neodgodivih sezonskih radova te radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugom nesrećom, a u obitelji osuđenika nema druge radno sposobne osobe,

4) obveza osuđenika u dovršavanju započetog posla zbog čijeg bi neobavljanja nastala znatna materijalna šteta,

5) završetak školske godine ili polaganja ispita,

6) dijete mlađe od godinu dana o kojem osuđenik skrbi,

7) trudnoća osuđenice ako do poroda ne preostaje više od šest mjeseci,

8) rizična trudnoće osuđenice,

9) potreba osiguranja skrbi za odgoj i čuvanje maloljetnih osoba, te starih, bolesnih ili nemoćnih osoba u obitelji osuđenika ili uzdržavanih osoba za koje postoji potreba skrbljenja

prema mišljenju centra za socijalnu skrb nadležnog prema njihovu mjestu prebivališta, a koju je obvezan osigurati osuđenik.

(4) Izvršavanje kazne zatvora zbog razloga iz stavka 3. točke 1. ovoga članka može se odgoditi dok bolest traje; zbog razloga iz točke 2. najdulje do tri mjeseca; zbog razloga iz točke 3. i 4. do završetka posla, a najdulje do tri mjeseca; zbog razloga iz točke 5. najdulje do šest mjeseci; zbog razloga iz točke 6., 7. i 8. najdulje do navršene jedne godine djetetova života; a zbog razloga iz točke 9. najdulje do šest mjeseci.

(5) Sveukupna odgađanja izvršavanja kazne mogu trajati ukupno najdulje dvadeset mjeseci.

Članak 59.

Zatvorenika će se fotografirati, od njega će se uzeti otisci papilarnih crta, izmjeriti tjelesna visina i težina i zabilježiti osobni opis.

Članak 69.

(1) Radi ispunjavanja svrhe izvršavanja kazne zatvora iz članka 2. ovoga Zakona za zatvorenika se donosi pojedinačni program izvršavanja kazne zatvora (u daljnjem tekstu: program izvršavanja). Program izvršavanja sastoji se od pedagoških, radnih, zdravstvenih, psiholoških, socijalnih i sigurnosnih postupaka primjerenih osobinama i potrebama zatvorenika te primjerenih vrsti i mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Program izvršavanja za svakog zatvorenika donosi upravitelj na prijedlog stručnog tima.

(3) Programom izvršavanja utvrđuje se: smještaj na odjel, rad, korištenje slobodnog vremena, posebni postupci (obvezno liječenje od ovisnosti, socijalna, psihološka i psihijatrijska pomoć, skupni i pojedinačni rad), strukovno usavršavanje i izobrazba, dodir s vanjskim svijetom, pogodnosti, posebne mjere sigurnosti i program pripreme za otpust te pomoći nakon otpusta.

(4) Program izvršavanja mijenja se u skladu sa zatvorenikovim ponašanjem te uspješnosti izvršavanja pojedinačnog programa i okolnostima koje mogu nastupiti tijekom izvršavanja kazne.

(5) Upravitelj preispituje program izvršavanja najmanje jedanput u tri mjeseca.

(6) Mjera obveznog liječenja od ovisnosti izvršava se u skladu s Nacionalnim programom suzbijanja ovisnosti.

(7) S programom izvršavanja i njegovim izmjenama upoznat će se zatvorenika. Program izvršavanja i njegove izmjene unose se u osobnik.

Članak 75.

Zatvorenicima tjelesnim invalidima osigurava se smještaj primjeren vrsti i stupnju njihove invalidnosti.

Članak 87.

(1) Povrede obveza iz rada jesu: kašnjenje na posao, neopravdano izbivanje s posla, napuštanje posla, namjerno dovođenje u stanje umanjene radne sposobnosti, namjerno oštećivanje sredstava za rad, te nepoštovanje organizacije i načina rada.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka zatvoreniku se može za svaki započeti sat kašnjenja na posao ili neopravdanog izbivanja s posla od naknade za rad odbiti razmjerni dio, može ga se premjestiti na druge poslove, te prekinuti rad.

(3) Odluku o odbicima, premještanju i prekidu rada zatvorenika donosi poslodavac, o čemu

pisanim putem obavješćuje kaznionicu, odnosno zatvor.

Članak 107.

(1) Zatvorenik ima pravo tražiti pregled liječnika specijalista ako takav pregled nije odredio liječnik kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Ako liječnik specijalist utvrdi da specijalistički pregled nije bio nužan, troškove snosi zatvorenik.

(3) Odobrenje i mjesto pregleda odredit će upravitelj ovisno o sigurnosnim razlozima.

(4) Liječnik specijalist može propisati isključivo lijekove koji se nalaze na pozitivnoj listi lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Članak 111.

(1) Trudnici i majci s djetetom koje je rodila za vrijeme izdržavanja kazne zatvora osigurava se cjelovita zdravstvena zaštita u svezi s trudnoćom, porođajem i majčinstvom.

(2) Trudnicu će se šest tjedana prije poroda smjestiti u odjel za roditelje, a na prijedlog liječnika i prije, a nakon toga u odjel za majku s djetetom, u kojem, u pravilu, ostaje do navršene treće godine života djeteta.

(3) Ako trudnica kaznu zatvora izdržava u kaznionici, odnosno zatvoru u kojem nema odjela za roditelje, uputit će se u kaznionicu, odnosno zatvor u kojem takav odjel postoji ili na prijedlog liječnika u najbližu specijaliziranu zdravstvenu ustanovu.

(4) Porod trudnice zatvorenice obaviti će se u specijaliziranoj zdravstvenoj ustanovi.

(5) Dijete će ostati uz majku na njezin zahtjev na temelju odluke centra za socijalnu skrb do navršene treće godine života, a nakon toga centar za socijalnu skrb poduzet će potrebne mjere za smještaj djeteta. Opremu za dijete te stručnu skrb i zdravstvenu zaštitu djeteta osigurava kaznionica, odnosno zatvor. Ovlaštena osoba centra za socijalnu skrb obvezna je jedanput u tri mjeseca, a po potrebi i češće posjetiti kaznionicu, odnosno zatvor radi nadzora odnosa majke, te poduzeti odgovarajuće mjere ako je to potrebno.

(6) Zatvorenica trudnica te majka i dijete imaju pravo na tjedne posjete članova obitelji.

(7) Poslove na kojima u kaznionici, odnosno zatvoru može raditi trudnica, roditelja i majka uz koju je dijete do navršene tri godine života predlaže liječnik.

(8) Tijekom boravka djeteta uz majku zatvorenicu, kaznionica, odnosno zatvor će osigurati boravak djeteta u predškolskoj ustanovi izvan kaznionice, odnosno zatvora.

Članak 121.

(1) Kaznionica, odnosno zatvor, omogućit će posjet predstavnicima ili ovlaštenim osobama tijela državne vlasti ili drugih tijela koja u skladu s ovim Zakonom i općim propisima, te međunarodnim pravom obavljaju nadzor nad radom kaznionica i zatvora.

(2) Upravitelj će omogućiti ovlaštenim osobama nadležnih državnih tijela obavljanje izvida i prikupljanje podataka potrebnih za vođenje kaznenog postupka.

(3) Središnji ured Uprave za zatvorski sustav može odobriti posjet predstavnicima institucija i udruga koje se bave zaštitom ljudskih prava i sredstava javnog priopćavanja te fotografiranje i snimanje objekta u kaznionici, odnosno zatvoru. Snimanje ili fotografiranje zatvorenika može se dopustiti na način koji onemogućava identifikaciju zatvorenika. Za vrijeme izdržavanja kazne zatvoreniku se neće dopustiti istupanje u sredstvima javnog priopćavanja.

(4) Upravitelj može odobriti posjet predstavnicima:

1) tijela jedinice područne (regionalne) samouprave,

2) institucija i udruga te osobama radi uključivanja u provođenje programa izvršavanja,
3) institucija i udruga te osobama koje se bave proučavanjem, suzbijanjem i prevencijom kriminala.

(5) Svrhu posjeta posjetitelj mora obrazložiti pisanim putem.

(6) Upravitelj može posjetitelju iz stavka 4. ovoga članka odobriti razgovor sa zatvorenikom.

(7) Središnji ured Uprave za zatvorski sustav može odobriti fotografiranje objekata u kaznionici, odnosno zatvoru. Zaposlenike i zatvorenike u objektima može se fotografirati samo uz njihov pristanak.

(8) Posjetitelja će se upozoriti koji su podaci službena tajna čije objavljivanje nije dopušteno.

(9) U kaznionicama i zatvorima može se obaviti pretraga posjetitelja iz ovoga članka.

(10) Posjeti osoba iz stavka 3. i 4. ovoga članka mogu se odgoditi ili uskratiti iz sigurnosnih razloga.

Članak 126.

(1) Zatvorenik ima pravo najmanje jedanput mjesečno i prigodom blagdana primiti paket s dopuštenim stvarima.

(2) Pošiljatelj paketa obvezan je uz paket priložiti popis sadržaja.

(3) Paket otvara i pregledava ovlaštena službena osoba u nazočnosti zatvorenika.

(4) S nedopuštenim, pokvarenim ili opasnim sadržajem paketa postupit će se u skladu sa člankom 60. stavkom 3. ovoga Zakona.

(5) Primitak paketa upravitelj može privremeno uskratiti iz zdravstvenih i sigurnosnih razloga, o čemu će obavijestiti zatvorenika. Protiv odluke upravitelja zatvorenik ima pravo žalbe sucu izvršenja. Žalba ne zadržava izvršenje.

Članak 130.

(1) Pogodnosti ublažavanja uvjeta unutar kaznionice, odnosno zatvora jesu:

1) korištenje vlastitoga televizijskog prijamnika,

2) samostalna priprava hrane i napitka,

3) uređenje životnog prostora osobnim stvarima,

4) češće primanje paketa i primanje paketa u većoj težini,

5) slobodno raspolaganje određenim novčanim iznosom s pologa unutar kaznionice, odnosno zatvora,

6) nagrađivanje novčano ili u stvarima,

7) nezaključavanje prostorija za smještaj i boravak zatvorenika,

8) produljeni boravak u zajedničkim prostorijama,

9) produljeni boravak na zraku,

10) raspored u odjel s blažim uvjetima izdržavanja kazne iste kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Pogodnosti češćih dodira s vanjskim svijetom jesu:

1) češći i dulji posjeti obitelji i trećih osoba s nadzorom ili bez nadzora u kaznionici, odnosno zatvoru,

2) telefoniranje bez nadzora,

3) boravak s bračnim ili izvanbračnim drugom u posebnoj prostoriji bez nadzora,

4) korištenje godišnjeg odmora ili dijela godišnjeg odmora u poluotvorenom ili otvorenom

djelu kaznionice, odnosno zatvora,

5) izlazak s posjetiteljem u mjesto u kojem se nalazi kaznionica, odnosno zatvor u trajanju od dva do osam sati,

6) izlazak bez posjeta u mjesto u kojem se nalazi kaznionica, odnosno zatvor u trajanju od dva do četiri sata,

7) izlazak u mjesto prebivališta, odnosno boravišta ili drugo mjesto, ili izlazak radi posjeta članovima obitelji ili drugoj osobi u ukupnom trajanju do sto dvadeset sati mjesečno, a u mjesecima u kojima su blagdani, do sto četrdeset četiri sata,

8) korištenje godišnjeg odmora ili dijela godišnjeg odmora u mjestu prebivališta, odnosno boravišta ili drugom mjestu.

(3) Odluka o odobravanju i uskrati pogodnosti priopćava se zatvoreniku i bilježi u osobnik.

Članak 131.

(1) Pogodnost izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora, može se odobriti zatvoreniku nakon izdržane jedne trećine pravomoćno izrečene kazne u trajanju do deset godina.

(2) Pogodnost izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora, može se odobriti zatvoreniku nakon izdržane jedne polovice pravomoćno izrečene kazne u trajanju od deset godina do dvadeset.

(3) Pogodnosti izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora može se odobriti zatvoreniku nakon izdržane dvije trećine pravomoćno izrečene kazne dugotrajnog zatvora.

(4) Prilikom odobravanja pogodnosti izlaska mogu se zatražiti podaci od centra za socijalnu skrb, policijske uprave i drugih tijela i institucija čiji podaci mogu biti od utjecaja na odlučivanje o odobravanju pogodnosti izlaska.

(5) Mišljenje iz stavka 3. ovoga članka zatražit će se ako je zatvorenik osuđen ili je prije osuđivan zbog kaznenih djela navedenih u članku 192. točki 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku (»Narodne novine«, br. 62/03. – pročišćeni tekst).

(6) Pogodnosti izlaska ne mogu se koristiti izvan područja Republike Hrvatske.

Članak 132.

(1) O pogodnosti rješenjem odlučuje upravitelj na temelju procjene uspješnosti programa izvršavanja.

(2) Prilikom odlučivanja o pogodnosti upravitelj će se voditi načelom individualizacije izvršavanja kazne.

(3) Upravitelj odlučuje o potrebi nadzora, naknadi troškova, te o potrebi prijavljivanja policijskoj upravi, odnosno postaji u mjestu korištenja pogodnosti kao i o ispunjavanju obveza utvrđenih programom izvršavanja.

(4) Prijavljivanje policijskoj upravi, odnosno postaji u mjestu korištenja pogodnosti zatvorenika iz članka 131. stavka 4. ovoga Zakona obvezatno je.

(5) Poblize propise o pogodnostima zatvorenika donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 134.

(1) Zatvorenika i njegove stvari može se u svako doba pretražiti.

(2) Zatvorenika smije pretražiti samo ovlaštena službena osoba istoga spola.

(3) Pregled tijela koji uključuje razodijevanje obavljaju najmanje dvije ovlaštene službene

osobe u zatvorenoj prostoriji bez nazočnosti drugih osoba.

(4) Pregled tjelesnih otvora može obaviti samo liječnik.

Članak 135.

(1) Prema zatvoreniku koji ugrožava red i sigurnost provodit će se posebne mjere održavanja reda i sigurnosti.

(2) Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti jesu:

1) pojačani nadzor,

2) oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje inače dopušteno,

3) odvajanje od ostalih zatvorenika,

4) smještaj u posebno osiguranu prostoriju bez opasnih stvari,

5) smještaj na odjel pojačanog nadzora,

6) vezanje ruku, a po potrebi i nogu lisicama ili remenjem,

7) osamljenje.

(3) Prema zatvoreniku može se narediti više mjera istodobno.

Članak 136.

(1) Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti osim mjere iz članka 135. stavka 2. točke 7. ovoga Zakona naređuje upravitelj odnosno osoba koju on ovlasti. Posebnu mjeru iz članka 135. stavka 2. točke 5. ovoga Zakona može narediti samo upravitelj.

(2) Izvršavanje mjere će se obustaviti ako su prestali razlozi zbog kojih je naređena.

(3) Mjera iz članka 135. stavka 2. točke 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona izvršava se pod nadzorom liječnika.

(4) Pojačani nadzor je češće motrenje zatvorenika tijekom obavljanja dnevnih aktivnosti i noću.

(5) Oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje inače dopušteno izvršava se privremeno dok postoje razlozi iz članka 135. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Odvajanje od ostalih zatvorenika izvršava se smještajem zatvorenika u jednokrevetnu sobu najdulje do trideset dana. Tijekom izvršavanja ove mjere zatvorenik sudjeluje u svim aktivnostima utvrđenim programom izvršavanja koje se mogu provoditi u prostoriji u kojoj je zatvorenik smješten.

(7) Smještaj u posebno osiguranu prostoriju bez opasnih stvari može trajati najdulje četrdeset osam sati jednokratno. Upravitelj će pribaviti suglasnost liječnika za izvršavanje ove mjere u roku od šest sati od početka njezina izvršavanja. Uz ovu mjeru obvezno se izvršava i mjera iz članka 135. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona. Nadzor liječnika obvezan je najmanje jedanput u dvadeset četiri sata.

Članak 141.

(1) Sredstva prisile mogu se primijeniti samo kad je to nužno da se spriječi bijeg zatvorenika, tjelesni napad na službene ili druge osobe, nanošenje ozljeda drugim osobama, samoozljeđivanje, namjerno prouzročivanje materijalne štete, ili radi svladavanja pasivnog ili aktivnog otpora zatvorenika.

(2) Prisila se može primijeniti i protiv osoba koje oslobađaju zatvorenike, napadaju na zatvorenike, protupravno ulaze u objekt ili prostore kaznionice, odnosno zatvora ili ako se neovlašteno nalaze unutar objekta ili prostora kaznionice, odnosno zatvora. Ove osobe zadržavaju se do dolaska ovlaštenih osoba ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(3) Aktivni otpor postoji kad zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene

službene osobe, a da pri tome ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.

(4) Pasivni otpor postoji kada zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene službene osobe, a da pri tome ne ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.

Članak 142.

(1) Sredstva prisile jesu:

- 1) zahvati za provođenje i tehnike obrane,
- 2) palica,
- 3) mlazovi s vodom,
- 4) podražavajuća kemijska sredstva,
- 5) vatreno oružje.

(2) Između sredstava prisile odabire se ono koje najmanje ugrožava zdravlje i život pojedinca, kojim se uspješno svladava otpor, a razmjerno je pogibelji koja prijeti.

(3) O namjeri primjene sredstva prisile upozoriti će se osobu prema kojoj se sredstvo prisile namjerava primijeniti, osim ako se radi o istodobnom ili izravno predstojećem protupravnom napadu.

(4) Za svladavanje pasivnog otpora ovlaštena službena osoba može primijeniti samo zahvate privođenja.

(5) Sredstva prisile iz točke 1., 2., 3., 4. i 5. stavka 1. ovoga članka mogu se primijeniti u slučajevima iz članka 141. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

(6) Primjenu sredstva prisile iz točke 3. i 4. stavka 1. ovoga članka može narediti samo upravitelj.

(7) Sredstva prisile iz točke 5. stavka 1. ovoga članka može iznimno po vlastitoj procjeni primijeniti ovlaštena službena osoba pod uvjetima iz članka 143. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona.

(8) Nakon primjene sredstva prisile obavezan je liječnički pregled zatvorenika, koji se nakon dvanaest sati ponavlja.

(9) O primjeni sredstva prisile iz točke 2., 3., 4. i 5. stavka 1. ovoga članka upravitelj će najkasnije u roku od dvadeset četiri sata pisanim putem izvijestiti Središnji ured Uprave za zatvorski sustav i suca izvršenja.

(10) Poblizje propise o načinu primjene sredstava prisile donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 145.

(1) Stegovni prijestupi jesu lakše ili teže povrede reda i sigurnosti propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Lakši stegovni prijestupi jesu:

- 1) posjedovanje ili uzimanje lijekova bez posebnog odobrenja,
- 2) posjedovanje ili korištenje nedopuštene stvari, uključujući i novac,
- 3) davanje drugom na korištenje stvari za koju samo on ima dopuštenje,
- 4) korištenje tuđe stvari bez odobrenja,
- 5) boravak u prostoru u kojem se prema dnevnom rasporedu ne bi trebao nalaziti,
- 6) narušavanje mira (vikanje, preglasno slušanje radijskog i televizijskog prijmnika, lupanje, bacanje stvari i sl.),
- 7) vrijeđanje, prijetnja ili nepristojno ponašanje,
- 8) kontaktiranje s drugom osobom bez odobrenja,

9) poticanje drugog zatvorenika na ponašanje koje je lakši stegovni prijestup,

10) namjerno onečišćenje prostora kaznionice, odnosno zatvora.

(3) Teži stegovni prijestupi jesu:

1) sudjelovanje u pobuni,

2) bijeg ili pokušaj bijega iz kaznionice, odnosno zatvora ili tijekom sprovođenja,

3) neovlašteno napuštanje kaznionice, odnosno zatvora,

4) nasilničko ponašanje,

5) zadržavanje bilo koje osobe protiv njezine volje,

6) posjedovanje ili korištenje opasne stvari,

7) sprječavanje pristupa u bilo koji dio kaznionice, odnosno zatvora službenoj ili drugoj osobi koja se po odobrenju nalazi u kaznionici ili zatvoru,

8) tjelesni napad na bilo koju osobu,

9) namjerno ili grubom nepažnjom ugrožavanje tuđeg zdravlja,

10) sprječavanje ovlaštene službene osobe ili bilo koje druge osobe koja je uključena u provedbu programa izvršavanja u obavljanju zadaća,

11) posjedovanje ili uzimanje bilo kojega opojnog ili psihoaktivnog sredstva, ili alkohola,

12) odbijanje testiranja na alkohol, opojna ili psihoaktivna sredstva i zarazne bolesti,

13) namjerno paljenje stvari ili izazivanje požara,

14) namjerno oštećivanje ili uništavanje sredstva za rad,

15) uporno zanemarivanje osobne higijene, ili čistoće prostora u kojem boravi,

16) bavljenje hazardnim igrama,

17) namjerno ugrožavanje svojega zdravlja radi onesposobljavanja za izvršavanje obveza,

18) namjerno ili grubom nepažnjom uništenje ili oštećenje tuđe imovine,

19) otpor mjerama sprječavanja opasnosti od zaraze,

20) poticanje drugog zatvorenika na ponašanje koje je teži stegovni prijestup,

21) odbijanje izvršavanja zakonite naredbe ovlaštene službene osobe,

22) neopravdano kašnjenje s pogodnosti izlaska,

23) nepoštivanje obveze zaštite na radu koje je izazvalo ili moglo izazvati težu štetnu posljedicu,

24) davanje lažne obavijesti zbog koje je nastala ili mogla nastati šteta većih razmjera,

25) podučavanje o načinu izvršavanja kaznenog djela prenošenjem osobnog iskustva ili na drugi način,

26) počinjenje tri lakša stegovna prijestupa u razdoblju od mjesec dana,

27) neprimjereno ponašanje prigodom korištenja pogodnosti izlaska.

(4) Teži stegovni prijestup je i svako drugo ponašanje koje je kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti.

Članak 153.

Upravitelj obvezno razmatra mogućnost premještaja zatvorenika u odjel ili kaznionicu s blažim uvjetima izdržavanja kazne nakon izdržane pola izrečene kazne, a nakon toga svakih šest mjeseci.

Članak 155.

(1) Prekid izdržavanja kazne zatvora (u daljnjem tekstu: prekid) znači privremeno otpuštanje zatvorenika iz kaznionice, odnosno zatvora, za koje vrijeme izdržavanje kazne

zatvora ne teče.

(2) Prekid se može odobriti iz sljedećih razloga:

1) ako zatvorenik oboli od teške akutne bolesti ili mu se znatno pogorša postojeća kronična bolest a nema uvjeta za liječenje u kaznionici, odnosno zatvoru,

2) zbog smrtnog slučaja, teške bolesti ili obveze izbjivanja člana obitelji zatvorenika, čime on postaje jedini obvezni uzdržavatelj malodobne djece, bračnog ili izvanbračnog druga, roditelja ili posvojitelja ili posvojenika koji nemaju vlastitih sredstava za život i nisu radno sposobni, te im je potrebno osigurati trajniju skrb,

3) radi obavljanja ili dovršetka neodgodivih sezonskih radova ili radova izazvanih elementarnom nepogodom ili kakvim drugim nepredvidivim događajem, a u obitelji zatvorenika nema druge radnosposobne osobe,

4) u slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske.

Članak 156.

(1) Prekid se može odobriti na molbu zatvorenika ili člana njegove obitelji, s kojom se on suglasi, ili na prijedlog upravitelja, odnosno na prijedlog ravnatelja Uprave za zatvorski sustav.

(2) Prekid može trajati od trideset dana do devedeset dana u dvanaest mjeseci, a radi liječenja najdulje dvanaest mjeseci.

(3) Rješenje o prekidu donosi sudac izvršenja nakon pribavljenog izvješća o tijeku izvršavanja kazne kaznionice, odnosno zatvora u kojem zatvorenik izdržava kaznu. Protiv rješenja suca izvršenja zatvorenik i državno odvjetništvo prema mjestu izdržavanja kazne zatvorenika, imaju pravo žalbe u roku od 3 dana od primitka rješenja. Žalba zadržava izvršenje rješenja, a o žalbi odlučuje sudsko vijeće u roku od 3 dana od primitka žalbe.

(4) Rješenje o prekidu dostavlja se zatvoreniku, kaznionici, odnosno zatvoru, centru za socijalnu skrb, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu zatvorenikova prebivališta, odnosno boravišta, sudu upućivanja, Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav i zdravstvenoj ustanovi ako je prekid odobren radi bolničkog liječenja, te državnom odvjetništvu prema mjestu izvršavanja kazne.

(5) Za vrijeme trajanja prekida osuđenik se mora javljati svakih sedam dana policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta, osim u slučaju bolničkog liječenja. Policijska uprava, odnosno policijska postaja obvezna je obavijestiti suca izvršenja u slučaju nejavljanja osuđenika.

(6) Osuđenik je obvezan javiti se u kaznionicu, odnosno zatvor, najkasnije na dan isteka odobrenog prekida. U slučaju ne- javljanja upravitelj će zatražiti raspisivanje tjeralice.

(7) Sudac izvršenja rješenjem će opozvati prekid ako su prestali razlozi zbog kojih je prekid odobren ili ako osuđenik čini kažnjive radnje.

(8) Centar za socijalnu skrb, državno odvjetništvo i policijska uprava, odnosno postaja obavijestit će suca izvršenja o razlozima za opoziv rješenja o prekidu.

(9) Troškove prekida snosi osuđenik.

Članak 158.

(1) Molbu za uvjetni otpust može podnijeti zatvorenik, opunomoćenik i članovi njegove obitelji iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Prijedlog za uvjetni otpust može podnijeti upravitelj i državni odvjetnik koji je postupao u prvostupanjskom kaznenom postupku.

(3) Ako je molba, odnosno prijedlog odbijen, novi se može podnijeti nakon godine dana

od podnošenja prethodne molbe, odnosno prijedloga.

(4) Prijedlog se može podnijeti neovisno o roku iz stavka 3. ovoga članka ako su se pojavile nove okolnosti.

(5) Iznimno, zatvorenika koji je obolio od teške bolesti a u zatvorskom sustavu ne postoje uvjeti za liječenje, može se uvjetno otpustiti nakon izdržane jedne trećine kazne zatvora, odnosno nakon izdržane jedne polovine dugotrajnog zatvora.

Članak 159.

(1) O molbi i prijedlogu za uvjetni otpust odlučuje Povjerenstvo koje se sastoji od predsjednika i četiri člana. Povjerenstvo imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa i to Predsjednika Povjerenstva iz Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav, dva člana iz reda sudaca koje predlaže predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske, jednog člana iz državnog odvjetništva kojeg predlaže glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, a za jednog člana imenuje suca izvršenja prema mjestu izvršavanja kazne zatvora. Predsjednik i članovi Povjerenstva imaju zamjenike, koje imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(2) Molba za uvjetni otpust i prijedlog kojeg podnosi državni odvjetnik, podnosi se Povjerenstvu putem uprave kaznionice, odnosno zatvora radi davanja mišljenja.

(3) Prije donošenja rješenja Povjerenstvo će pregledati osobnik, dokumentaciju, mišljenje i prijedlog kaznionice, odnosno zatvora, preslušati zatvorenika, upravitelja ili osobu koju on ovlasti, zatražiti mišljenje centra za socijalnu skrb, a po potrebi preslušati i druge stručnjake.

(4) Prigodom odlučivanja o uvjetnom otpustu procjenjivat će se uspješnost u provođenju programa izvršavanja, ranija osuđivanost, životne okolnosti i očekivano djelovanje uvjetnog otpusta na zatvorenika.

(5) Upravitelj može zatvorenika uvjetno otpustiti do dva mjeseca prije isteka kazne pod uvjetom propisanim Kaznenim zakonom.

Članak 160.

(1) Rješenjem o uvjetnom otpustu osuđenika se može obvezati na:

- 1) nastavak provođenja mjera propisanih programom izvršavanja,
- 2) prihvaćanje ponuđenog zaposlenja,
- 3) nadzirano raspolaganje prihodima,
- 4) nastavak liječenja,
- 5) neposjećivanje određenih mjesta,
- 6) javljanje centru za socijalnu skrb,
- 7) javljanje sucu izvršenja,
- 8) javljanje policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

(2) Rješenje o uvjetnom otpustu dostavlja se: zatvoreniku, kaznionici, odnosno zatvoru, sudu upućivanja, sudu koji je donio presudu prvog stupnja, centru za socijalnu skrb prema mjestu u koje se otpušta, policijskoj upravi prema mjestu u koje se otpušta, državnom odvjetniku koji je podnio prijedlog, sucu izvršenja prema mjestu u koje se otpušta i prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora iz kojeg se otpušta.

(3) Rješenje o uvjetnom otpustu zatvorenika stranog državljanina koji nema prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj dostavlja se: zatvoreniku, kaznionici, odnosno zatvoru, sucu izvršenja prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora iz kojeg se otpušta, policijskoj upravi prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora i diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu države čiji je državljanin.

Članak 161.

(1) Sudac izvršenja nadležan prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta uvjetno otpuštenog osuđenika dužan je nadzirati i organizirati pomoć osuđeniku tijekom uvjetnog otpusta u skladu sa člankom 165. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona.

(2) Postupajući u smislu stavka 1. ovoga članka, sudac izvršenja nakon provedenog postupka može donijeti rješenje kojim će odrediti ili izmijeniti uvjete kojih se uvjetno otpušteni osuđenik mora pridržavati dok uvjetni otpust traje. Ovi uvjeti mogu se određivati isključivo radi sprječavanja osuđenika da ponovno počini kazneno djelo.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka sudac izvršenja dostavit će odgovarajućem tijelu iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona radi njegova izvršavanja.

(4) Uvjetno otpušteni osuđenik može promijeniti mjesto prebivališta, odnosno boravišta određeno u rješenju o uvjetnom otpuštanju samo uz suglasnost suca izvršenja.

Članak 162.

(1) Uvjetni otpust rješenjem može opozvati sudac izvršenja nadležan prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika ako osuđenik počini kazneno djelo ili prekršaj za koji mu je izrečena bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od najmanje trideset dana ili se ne pridržava određenih mu obveza.

(2) Rješenje o opozivu dostavlja se tijelima iz članka 160. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Osuđenik kome je uvjetni otpust opozvan upućuje se u zatvor prema mjestu njegova prebivališta, odnosno boravišta.

(4) Rješenje o uvjetnom otpustu Povjerenstvo, odnosno upravitelj može opozvati ako zatvorenik prije uvjetnog otpuštanja počini teži stegovni prijestup.

Članka 164.

(1) Pripremanje zatvorenika za otpust započinje nakon dolaska u kaznionicu ili zatvor. Zatvorenika se potiče na odgovorno sudjelovanje u pripremi za otpust u kaznionici, odnosno zatvoru i izvan kaznionice, odnosno zatvora, a posebice na održavanje odnosa s obitelji, kontaktiranje s tijelima državne vlasti, ustanovama i udrugama te osobama koje se organizirano bave uključivanjem zatvorenika u život na slobodi. Program priprema za otpust i pomoći zatvoreniku upisuje se u osobnik.

(2) Kaznionica, odnosno zatvor će najkasnije tri mjeseca prije otpusta uključiti zatvorenika u pojedinačni ili skupni savjetodavni rad u svezi s pripremanjem zatvorenika za otpust.

(3) Kaznionica, odnosno zatvor će pisanim putem obavješćivati ustanove zdravstvene i socijalne skrbi i službe zapošljavanja te druge ustanove i udruge o socijalnim i drugim potrebama zatvorenika tijekom izdržavanja kazne zatvora, o potrebi organiziranja pomoći i podrške za vrijeme izdržavanja kazne zatvora i nakon otpusta.

(4) Ovlaštene službene osobe mogu kontaktirati sa zatvorenikovom obitelji uz njegovu suglasnost.

(5) Prije otpusta s izdržavanja kazne sudac izvršenja nadležan po mjestu izdržavanja kazne će u suradnji sa sucem izvršenja na čijem će području otpušteni zatvorenik imati prebivalište ili boravište i nadležnim centrom za socijalnu skrb poduzeti potrebne mjere za prihvata zatvorenika.

Članak 165.

(1) Nakon otpuštanja iz kaznionice, odnosno zatvora otpušteni se može obratiti nadležnom sucu izvršenja radi pružanja pomoći i podrške.

(2) Sudac izvršenja surađuje s centrom za socijalnu skrb kojemu može pisanim rješenjem narediti poduzimanje potrebnih mjera iz članka 163. ovoga Zakona.

(3) Centar za socijalnu skrb će, na zahtjev kaznionice, odnosno zatvora ili suca izvršenja, zatvoreniku tijekom izdržavanja kazne zatvora, odnosno po otpustu s izdržavanja kazne zatvora iz redova svojih (zaposlenika - državnih službenika i namještenika) odrediti savjetnika za pripremu i provedbu pomoći poslije otpusta.

Članak 174.

(1) Vlada Republike Hrvatske će od gospodarskih jedinica kaznionica, gdje za to postoji potreba i gospodarska opravdanost, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona osnovati trgovačka društva s ograničenom odgovornošću u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske. Aktom o osnivanju trgovačkog društva utvrdit će se koja prava i obveze s gospodarske jedinice kaznionice prelaze na trgovačko društvo.

(2) Skupštinu trgovačkog društva iz stavka 1. ovoga članka čini Vlada Republike Hrvatske. Predstavnicima Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav i kaznionice osigurava se članstvo u nadzornom odboru trgovačkog društva. Upravitelj kaznionice član je uprave trgovačkog društva.

(3) Prava i obveze između trgovačkog društva i kaznionice utvrdit će se aktom o osnivanju trgovačkog društva i ugovorom između trgovačkog društva i kaznionice.

(4) Trgovačko društvo iz stavka 1. ovoga članka u skladu s aktom o osnivanju zapošljavat će i zatvorenike.

Članak 176.

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

1. Pravilnik o načinu provedbe inspekcijskog nadzora nad kaznionicama i zatvorima (članak 18. stavak 6.),

2. Pravilnik o službenoj iskaznici i znački (članak 28. stavak 3.),

3. Pravilnik o programima izobrazbe zaposlenika (državnih službenika i namještenika) (članak 32. stavak 1.),

4. Pravilnik o načinu obavljanja poslova odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima (članak 33. stavak 8.),

5. Pravilnik o matici, osobniku i drugim evidencijama koje se vode u kaznionicama i zatvorima (članak 73. stavak 3. i članak 172. stavak 5.),

6. Pravilnik o rublju, odjeći, obući i posteljini zatvorenika (članak 77. stavak 8.),

7. Pravilnik o radu i strukovnoj izobrazbi, popisu i opisu radnih mjesta zatvorenika, te naknadi za rad i nagradi (članak 38. stavak 2., članak 80. stavak 5., članak 83. stavak 2. i članak 84. stavak 1. i 4.),

8. Pravilnik o načinu izvršavanja kazne uz rad zatvorenika kod drugog poslodavca ili kod obavljanja vlastite djelatnosti (članak 81. stavak 5.),

9. Pravilnik o troškovima izrade, procjeni, izlaganju, pohranjivanju i prodaji stvari nastalih radom zatvorenika u slobodno vrijeme (članak 102. stavak 3.),

10. Pravilnik o raspolaganju novcem (članak 127. stavak 7.),

11. Pravilnik o pogodnostima zatvorenika (članak 132. stavak 5.),

12. Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile (članak 142. stavak 10.),

13. Pravilnik o načinu rada Povjerenstva za uvjetni otpust (članak 159. stavak 1.).

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove

zdravstvene zaštite u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

1) Pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti državnih službenika odjela osiguranja (članak 34. stavak 2.),

2) Pravilnik o standardima smještaja i prehrane zatvorenika (članak 78. stavak 5.).

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prosvjete u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će Pravilnik o osnovnoj i strukovnoj izobrazbi zatvorenika (članak 91. stavak 3.).